

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/1057,**24. juuni 2021,****millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 46 punkti d, artiklit 149, artikli 153 lõike 2 punkti a, artiklit 164, artikli 175 kolmandat lõiku 3 ja artiklit 349,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 17. novembril 2017 kuulutasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon ühiselt välja Euroopa sotsiaalõiguste samba (edaspidi „samba“) vastusena Euroopas esinevatele sotsiaalsetele probleemidele. Samba 20 peamist põhimõtet on jaotatud kolme kategooriasse: võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused, sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus. Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) meetmetes tuleks juhinduda samba 20 põhimõttest. Selleks et aidata sammast rakendada, peaks ESF+ist toetama investeerimist inimestesse ja süsteemidesse tööhõive, hariduse ja sotsiaalse kaasatuse poliitikavaldkondades ning seega toetama majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 174.
- (2) Liidu tasandil kujutab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (edaspidi „Euroopa poolaasta“) endast raamistikku, milles tehakse kindlaks riikide reformiprioriteedid ja seiratakse nende rakendamist. Liikmesriigid töötavad nende reformiprioriteetide toetuseks välja oma riiklikud mitmeaastased investeerimisstrateegiad. Investeerimisstrateegiad tuleks esitada koos iga-aastaste riiklike reformikavadega, et saada ülevaade prioriteetsetest investeerimisprojektidest, mida toetatakse liidu või liikmesriikide vahenditest, ning neid projekte koordineerida.

Samuti peaksid nad aitama kaasa sellele, et liidu vahendeid kasutataks järjekindlalt ning et maksimeeritaks lisaväärtust, mis saadakse eeskätt programmidest, mida liit asjakohasel juhul toetab Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) ja Ühtekuuluvusfondist, mille erieesmärgid ja toetuse kohaldamisala on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1058, ⁽⁴⁾ ESF+ist, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega loodud Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist (EMKVF), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1305/2013 ⁽⁵⁾ loodud Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/523 ⁽⁶⁾ loodud programmist „InvestEU“ (edaspidi „programm „InvestEU““).

⁽¹⁾ ELT C 429, 11.12.2020, lk 245.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 84.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2019. aasta seisukoht (ELT C 411, 27.11.2020, lk 324) ja nõukogu 27. mai 2021. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 23. juuni 2021. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 60).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja mille tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrus (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

- (3) Liikmesriikide tööhõivepoliitika muudetud suunised võeti vastu nõukogu tsusega (EL) 2020/1512 (⁷). Nimetatud suuniste tekst on viidud samba põhimõtetega kooskõlla, eesmärgiga muuta Euroopa konkurentsivõimelisemaks ning teha sellest parem koht investeerimiseks, töökohtade loomiseks ja sotsiaalse ühtekuuluvuse toetamiseks. Selleks et tagada ESF+ täielik kooskõla nende suuniste eesmärkidega, eelkõige tööhõive, hariduse ja koolituse valdkonnas ning võitluses sotsiaalse tõrjutuse, vaesuse ja diskrimineerimise vastu, peaks ESF+ist toetama liikmesriike, võttes arvesse asjakohaseid koondsuuniseid ja ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 ja artikli 148 lõike 2 ja 4 kohaselt vastu võetud asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi ning asjakohasel juhul riigi tasandil riiklikel strateegiatel põhinevaid riiklikke reformikavasid. ESF+ist peaks samuti toetama asjakohaseid aspekte selliste liidu põhialgatuste ja -tegevuste rakendamisel, milleks on eelkõige komisjoni 10. juuni 2016. aasta teatise „Euroopa uus oskuste tegevuskava“, 30. septembri 2020. aasta teatise „Euroopa haridusruum“ ja 7. oktoobri 2020. aasta teatise „Võrdõiguslikkuse liit: romade võrdõiguslikkust, kaasamist ja osalemist käsitlev ELi strateegiline raamistik“ rakendamisel ning nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus, mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule, 19. detsembri 2016. aasta soovitus, mis käsitleb oskuste täiendamise meetmeid, 30. oktoobri 2020. aasta soovitus „Töösild – noorte tööhõive tugevdamine“ ja 12. märtsi 2021. aasta soovitus romade võrdõiguslikkuse, kaasamise ja osalemise kohta.
- (4) 20. juunil 2017 võttis nõukogu vastu järeldused „Euroopa jätkusuutlik tulevik“ – liidu vastus ÜRO kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030. Nõukogu rõhutas, kui tähtis on saavutada kestlik areng selle kolmes mõõtnes (majanduslik, sotsiaalne ja keskkonna) tasakaalustatud ja terviklikul viisil. On väga tähtis, et kestlik areng lõimitaks kõigisse liidu sise- ja välispoliitika valdkondadesse ning et liidu poliitika oleks edasipüüdlik üleilmsete probleemide käsitlemisel. Nõukogule valmistas heameelt komisjoni 22. novembri 2016. aasta teatis „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud“, mis on esimene samm Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kestliku arengu eesmärkide (edaspidi „kestliku arengu eesmärgid“) peavoolumisemise ja kestliku arengu kui olulise juhtpõhimõtte järgimisel kõigis liidu poliitikavaldkondades, sealhulgas liidu rahastute kaudu. ESF+ peaks aitama kaasa ÜRO kestliku arengu eesmärkide rakendamisele, muu hulgas kaotades äärmuslikud vaesuse vormid (kestliku arengu eesmärk 1), edendades kvaliteetset ja kaasavat haridust (kestliku arengu eesmärk 4), edendades soolist võrdõiguslikkust (kestliku arengu eesmärk 5), edendades püsivat, kaasavat ja kestlikku majanduskasvu, täielikku ja tootlikku tööhõivet ning inimväärse töö tagamist kõigile (kestliku arengu eesmärk 8) ning vähendades ebavõrdsust (kestliku arengu eesmärk 10).
- (5) Hiljutiste ja praeguste suundumuste tõttu on süvenenud struktuursed probleemid, mis tulenevad majanduse üleilmastumisest, sotsiaalsest ebavõrdsusest, rändevoogude haldamisest ja suurenevast julgeolekuohust, puhtale energiale üleminekust, tehnoloogia muutumisest, elanikkonna vähenemisest, töötusest, eelkõige noorte töötusest ning üha enam vananevast tööjõust ja probleemid, mis tulevad iseäranis väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) hulgas tunda andvast suurenevast oskuste ja tööjõu nõudluse ja pakkumise mittevastavusest teatavates sektorites ja piirkondades. Rohe- ja digipööre ning Euroopa tööstusökosüsteemide ümberkujundamine toovad ilmselt kaasa palju uusi võimalusi, kui sellega kaasnevad õige oskustepagas ning õiged tööhõive- ja sotsiaalpoliitika ja -meetmed. Võttes arvesse töömaailma muutuvat tegelikkust, peaks liit olema valmis tegelema praeguste ja tulevaste probleemidega, investeerides asjakohastes oskustesse, haridusse, koolitusse ja elukestvasse õppesse, muutes kasvu kaasavamaks ning edendades tööhõivet ja sotsiaalpoliitikat, võttes ühtlasi arvesse majanduslikku ja tööstuslikku kestlikkust ja tööjõu liikuvust ning püüeldes sooliselt tasakaalustatud tööturu loomise poole.
- (6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1060 (⁸) kehtestatakse ERFi, ESF+, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1056 (⁹) loodud Õiglase Ülemineku Fondi, EMKVF-i, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning Integreeritud Piirihalduse Fondi osana loodud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu tegevuse raamistik ning sätestatakse eelkõige poliitikaeesmärgid ja normid, mis on seotud eelarve jagatud täitmist järgides rakendatavate liidu fondide programmitöö, seire ja hindamise ning juhtimise ja kontrolliga. Seepärast on vaja kindlaks määrata ESF+ üldesmärgid ja kehtestada konkreetsed sätted selle kohta, millist liiki tegevust võib ESF+ist rahastada.

(⁷) Nõukogu 13. oktoobri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1512 liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (ELT L 344, 19.10.2020, lk 22).

(⁸) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 159).

(⁹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1).

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2018/1046⁽¹⁰⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) sätestatakse liidu üldeelarve (edaspidi „liidu eelarve“) täitmise reeglid, sealhulgas reeglid toetuste, auhindade, hangete, eelarve kaudse täitmise, rahastamisvahendite, eelarveliste tagatiste, finantsabi ja välisekspertide kulude hüvitamise kohta. Toetusi võib kaasrahastada toetusesaaja omavahenditest, projektist saadava tulu või kolmandate isikute rahalise või mitterahalise osaluse vormis. Liidu programmide järjepideva rakendamise tagamiseks tuleb finantsmäärust kohaldada meetmete suhtes, mida võetakse ESF+ puhul eelarve otsese või kaudse täitmise raames.
- (8) Käesoleva määrusega ette nähtud liidu rahastamise vormide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärke ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. Toetuste puhul peaks see hõlmama kindlasummaliste maksete, ühtsete määrade ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning finantsmääruse artikli 125 lõike 1 punktis a osutatud kuludega sidumata rahastamise kasutamist. Kolmanda riigi kodanike sotsiaal-majandusliku lõimimisega seotud meetmete rakendamiseks ja kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikliga 94 võib komisjon maksta liikmesriikidele hüvitisi, kasutades lihtsustatud kuluvõimalusi, sealhulgas kindlasummalisi makseid.
- (9) Selleks et ühtlustada ja lihtsustada rahastamist ning luua koostoime saavutamiseks lisavõimalusi terviklike rahastamisviiside kaudu, tuleks meetmed, mida toetati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 223/2014⁽¹¹⁾ loodud Euroopa abifondist enim puudust kannatavate isikute jaoks ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1296/2013⁽¹²⁾ loodud Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmist, koondada ESF+. ESF+ peaks hõlmama kahte haru: eelarve jagatud täitmisega haru (edaspidi „eelarve jagatud täitmist järgiv ESF+ haru“), mille puhul toimub eelarve jagatud täitmine ning EaSI haru, mille puhul toimub eelarve otsene või kaudne täitmine (edaspidi „EaSI“ haru). See peaks aitama eelkõige liikmesriikide ja toetusesaajate hulgas vähendada eri fondide haldamisega seotud halduskoormust ning säilitada lihtsamad reeglid lihtsama tegevuse, näiteks toidu- ja/või esmase materiaalse abi jagamise kohta.
- (10) ESF+ laiemat kohaldamisala arvesse võttes on asjakohane, et eesmärke muuta tööturud tõhusamaks, parandada võrdset juurdepääsu kvaliteetsetele töökohtadele, muuta haridus ja koolitus võrdselt kättesaadavamaks ja kvaliteetsemaks, abistada taasintegreerimist haridussüsteemi, edendada sotsiaalset kaasamist, muuta haavatavate isikute jaoks tervishoiuteenuste kättesaamine lihtsamaks ning aidata kaasa vaesuse kaotamisele ei viida ellu mitte üksnes eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru jaoks eelarve jagatud täitmise raames, vaid ka eelarve otsese ja kaudse täitmise raames liidu tasandil vajalike EaSI haru meetmete puhul.
- (11) Käesoleva määrusega kehtestatakse kogu ESF+ kehtivuse ajaks rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendile ja nõukogule peamine lähtesumma Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava⁽¹³⁾, punkti 18 tähenduses. Selles tuleks täpsustada eraldised eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru jaoks ning eraldised meetmete jaoks, mida rakendatakse EaSI haru raames.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 223/2014, mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks (ELT L 72, 12.3.2014, lk 1).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1296/2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokreiidirahastu „Progress“ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 238).

⁽¹³⁾ ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28.

- (12) EaSI haru eri- ja tegevuseesmärkide rakendamise hõlbustamiseks peaks ESF+ist toetama tehnilise ja haldusabiga seotud tegevusi, nagu ettevalmistus-, seire-, kontrolli-, auditi- ja hindamistegevus, samal ajal kui teavitamis- ja levitamistegevus peaks olema osa EaSI haru raames rahastamiskõlblikest meetmetest.
- (13) ESF+ eesmärk peaks olema edendada tööhõivet aktiivse sekkumise kaudu, mis annab eelkõige noortele, peamiselt tugevdatud noortegarantii rakendamise kaudu, pikaajalistele töötutele, tööturul ebasoodsas olukorras olevatesse rühmadesse kuuluvatele isikutele ja mitteaktiivsetele isikutele võimaluse tööturule lõimuda ja uuesti lõimuda, ning samuti füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja sotsiaalmajanduse edendamise kaudu. ESF+ eesmärk peaks olema parandada tööturgude toimimist, toetades tööturuasutuste, näiteks avalike tööturuasutuste ajakohastamist, et parandada nende suutlikkust tagada tööotsimise ja tööle siirdumise ajal intensiivsem sihipärane nõustamine ja juhendamine ning suurendada töötajate liikuvust. ESF+ peaks edendama sooliselt tasakaalustatud osalemist tööturul meetmete kaudu, mille eesmärk on tagada muu hulgas parem töö- ja eraelu tasakaal ning juurdepääs lapsehoiule, sealhulgas alusharidusele ja lapsehoiule. ESF+ eesmärk peaks samuti olema tagada tervislik ja hästi kohandatud töökeskkond, et tulla toime terviseriskidega, mis on seotud muutuvate töövormidega ja vananeva tööjõu vajadustega.
- (14) ESF+ist peaks andma toetust, et muu hulgas digiõppe, mitteformaalse ja informaalsete õppimise valideerimise ja õpetajate kutsealase arengu edendamise kaudu muuta haridus- ja koolitussüsteemid kvaliteetsemaks, kaasavamaks, tõhusamaks ja tööturule vastavamaks, et oleks hõlpsam omandada võtmepädevusi, eelkõige põhioskusi, sealhulgas tervisealane teadlikkus, meediapädevus, ettevõtlusoskused, keeleoskused, digioskused ja kestliku arengu jaoks vajalik pädevus, mis on kõigile vajalikud, et tagada eneseteostus ja -areng, tööhõive, sotsiaalne kaasatus ja kodanikuaktiivsus. ESF+ peaks soodustama edasiminekut hariduses ja koolituses ning tööle üleminekus, toetama elukestvat õpet ja tööalast konkurentsivõimet, et hõlbustada kõigi täielikku osalemist ühiskonnas, ning aitama kaasa konkurentsivõimele, sealhulgas hariduse omandanute edasise tegevuse jälgimise kaudu, ning ühiskondlikule ja majanduslikule innovatsioonile, toetades neis valdkondades ulatuslikumat kasutuselevõttu võimaldavaid ja kestlikke algatusi, mis on kohandatud eri sihtrühmadele, näiteks puuetega inimestele. Seda abi ja toetust võivad aidata saavutada näiteks veebiõpe, tööõppimine, praktika, dualõppe- ja dualkoolitussüsteemid, õpipoisiõpe nõukogu 15. märtsi 2018. aasta kvaliteetset ja tõhusat õpipoisiõpet käsitleva Euroopa raamistiku tähenduses, elukestev nõustamine, oskuste prognoosimine tihedas koostöös tööstusharuga, ajakohased koolitusmaterjalid ja teenuse osutamise viisid, prognoosimine ja hariduse omandanute edasise tegevuse jälgimine, haridustöötajate koolitamine, õpiväljundite valideerimine ning kvalifikatsioonide ja tööstusharus töötamise tulemusel saadud tunnistuste tunnustamine.
- (15) ESF+ist antavat toetust tuleks kasutada, et edendada kõigi, eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade võrdset juurdepääsu kvaliteetsele, segregeerimata ja kaasavale haridusele ja koolitusele alates alusharidusest ja lapsehoiust – pöörates erilist tähelepanu ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga lastele – üld- ja kutsehariduse ja -õppe kaudu, eelkõige õpipoisiõppe kaudu kuni kolmanda taseme hariduseni, samuti täiskasvanuhariduse kaudu, muu hulgas spordi- ja kultuuritegevuse kaudu. ESF+ist peaks andma sihipärast toetust abi vajavatele õppijatele ja vähendama hariduslikku ebavõrdsust, sealhulgas digilõhet, ennetama ja vähendama haridussüsteemist varakult lahkumist, soodustama üleminekuid haridus- ja koolitussektorite vahel, tugevdama seoseid mitteformaalse ja informaalsete õppega ning hõlbustama õpirännet kõigi jaoks ning ligipääsetavust puuetega inimeste jaoks. Siinkohal tuleks toetada koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/817⁽¹⁴⁾ loodud programmiga „Erasmus +“, et eelkõige hõlbustada ebasoodsas olukorras olevate õppijate osalemist õpirändes.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/817, millega luuakse liidu haridus- ja koolitus-, noorte- ning spordiprogramm „Erasmus+“ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013 (ELT L 189, 28.5.2021, lk 1).

- (16) ESF+ peaks edendama paindlikke võimalusi, et igaüks saaks oskusi täiendada ning uusi ja teistsuguseid oskusi omandada, eelkõige ettevõtlus- ja digioskusi, oskusi peamise progressi võimaldava tehnoloogia jaoks ning rohemajanduse ja tööstusökosüsteemide valdkonnas vajalikke oskusi kooskõlas komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatisega „Euroopa uus tööstusstrateegia“. Kooskõlas nõukogu soovitusel, mis käsitleb oskuste täiendamise meetmeid, ⁽¹⁵⁾ peaks ESF+ist toetama selliseid paindlikke viise, sealhulgas juurdepääsetavad, lühikesed, sihipärased, kvalifikatsioone andvad modulaarõppe kursused, et võimaldada inimestel omandada tööturu ja tööstusökosüsteemide vajadustele, rohe- ja digipöördele, innovatsioonile ning sotsiaalsetele ja majanduslikele muutustele kohandatud oskusi, ning selleks hõlbustama ümberõpet ja oskuste täiendamist ning tööalast konkurentsivõimet, karjäärialaseid üleminekuid, geograafilist ja sektoritevahelist liikuvust ning toetama eelkõige väheste oskuste ja madala kvalifikatsiooniga täiskasvanuid ja puuetega inimesi. ESF+ peaks samuti hõlbustama üksikisikute, sealhulgas töötajad, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevad isikud ja töötud, toetamist lõimitud oskuste alal selliste vahendite kaudu nagu isiklikud õppekontod.
- (17) Koostoime programmiga „Euroopa horisont“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/695 ⁽¹⁶⁾ loodud teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm (edaspidi „programm „Euroopa horisont““) peaks tagama, et ESF+ saab peavoolustada ja laiendada programmist „Euroopa horisont“ toetatavaid uuenduslikke õpikavasid, et võimaldada inimestel omandada tulevikutöökohtadeks vajalikke oskusi ja pädevust.
- (18) ESF+ist peaks toetama liikmesriikide püüdeid aidata kaasa vaesuse kaotamisele, et katkestada ebasoodsate olude siirdumine ühelt põlvkonnalt järgmisele, ja edendama sotsiaalset kaasatust, tagades kõigile võrdsed võimalused, vähendades takistusi ning võideldes diskrimineerimise ja tervisealase ebavõrdsuse vastu. Sellise toetuse puhul on tarvis kasutusele võtta mitmesuguseid poliitikameetmeid, mis on suunatud kõige ebasoodsamas olukorras olevatele inimestele olenemata nende soost, seksuaalsest sättumusest, vanusest, usutunnistusest ja veendumustest, rassilisest või etnilisest päritolust, eelkõige tõrjutud kogukonnad nagu romad, puuetega inimesed või krooniliste haigustega inimesed, kodutud, lapsed ja eakad. ESF+ peaks edendama tööturult eemale jäänute aktiivset kaasamist, et tagada nende sotsiaal-majanduslik lõimimine. ESF+ tuleks kasutada ka selleks, et parandada võrdset ja õigeaegset juurdepääsu kvaliteetsetele, kestlikele ja taskukohastele teenustele, millega parandatakse eluaseme ja isikukeskse hoolduse kättesaadavust, hõlmates näiteks tervishoidu ja pikaajalist hooldust, eelkõige pere- ja kogukonnapõhise hoolduse teenuseid. ESF+ peaks aitama ajakohastada sotsiaalkaitseüsteeme, pöörates erilist tähelepanu lastele ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele ning pidades eelkõige silmas selliste süsteemide ligipääsetavamaks muutmist, sealhulgas puuetega inimeste jaoks.
- (19) ESF+ peaks aitama kaotada vaesust, toetades riiklikke kavasid, mille eesmärk on vähendada toidu- ja materiaalsel puudust, ning edendama vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste, sealhulgas enim puudust kannatavate isikute ja laste sotsiaalset lõimimist. Võttes arvesse, et liidu tasandil on üldeesmärk kasutada vähemalt 4 % eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest enim puudust kannatavate isikute toetamiseks, peaksid liikmesriigid eraldama vähemalt 3 % oma vahenditest, mis on eraldatud eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust, selleks, et võidelda sotsiaalse tõrjutuse seisukohast kõige tõsisemate äärmise vaesuse vormidega, nagu kodutus, laste vaesus ja toidupuudus. Toidu- ja/või esmase materiaalse abi andmine enim puudust kannatavatele isikutele ei tohiks asendada olemasolevaid sotsiaaltoetusi, mida nad saavad riiklikest sotsiaalsüsteemidest või liikmesriikide õiguse kohaselt. Võttes arvesse tegevuse laadi ja lõppsaajate liiki, on vaja, et enim puudust kannatavate isikute materiaalsel puudust käsitleva toetuse suhtes kohaldatakse lihtsamaid reegleid.
- (20) Kuna pidevalt on vaja suurendada jõupingutusi rändevoogude haldamise käsitlemiseks liidus tervikuna ning selleks, et tagada sidus, tugev ja järjepidev toetus solidaarsusele ja vastutuse jagamise püüdlustele, peaks ESF+ist kolmandate riikide kodanike, sealhulgas rändajate sotsiaal-majandusliku lõimimise edendamiseks andma toetust, mis võib hõlmata algatusi kohalikul tasandil ja mis täiendaks vastavat toetust Varjupaiga-, Rände- ja Integreerimisfondist, ERFist ning muudest liidu fondidest, mis võib kolmandate riikide kodanike ühiskonda kaasamist positiivselt mõjutada.

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 19. detsembri 2016. aasta soovitus oskuste täiendamise meetmed: uued võimalused täiskasvanutele (ELT C 484, 24.12.2016, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

- (21) Võttes arvesse tervishoiuteenuste kättesaadavuse tähtsust, peaks ESF+ tagama koostoime ja vastastikuse täiendavuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/522⁽¹⁷⁾ loodud programmiga „EL tervise heaks“ ning ESF+ kohaldamisala hõlmama tervishoiuteenuste kättesaadavust haavatavas olukorras olevate inimeste jaoks.
- (22) ESF+ist peaks toetama poliitika ja süsteemi reforme tööhõive, sotsiaalse kaasamise, haavatavate isikute jaoks tervishoiuteenuste kättesaadavuse, pikaajalise hoolduse ning hariduse ja koolituse valdkonnas, aidates kaasa vaesuse kaotamisele. Et suurendada kooskõla Euroopa poolaastaga, peaksid liikmesriigid eraldama asjakohase summa oma vahenditest eelarve jagatud täitmist järgivas ESF+ harus selleks, et rakendada asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi, mis on seotud struktuursete probleemidega, mida on asjakohane käsitleda ESF+ kohaldamisalasse kuuluvate mitmeaastaste investeeringute kaudu, võttes arvesse sammast, sotsiaalvaldkonna tulemustabeli näitajaid, mida on muudetud pärast sambas seatud uute sihtväärtuste vastuvõtmist, ja piirkondlikke erijooni.

Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama sidususe, koordineerimise ja vastastikuse täiendavuse eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru ning muude liidu fondide, programmide ja vahendite vahel, nagu Õiglase Ülemineku Fond, ERF, programm „EL tervise heaks“, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/241⁽¹⁸⁾ loodud taaste- ja vastupidavusrahastu, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/691⁽¹⁹⁾ loodud Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond koondatud töötajate toetuseks, EMKVF, programm „Erasmus+“, Varjupaiga-, Rände- ja Integreerimisfond, programm „Euroopa horisont“, EAFRD, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/694⁽²⁰⁾ loodud programm „Digitaalne Euroopa“, programm „InvestEU“, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/818⁽²¹⁾ loodud programm „Loov Euroopa“, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/888⁽²²⁾ loodud Euroopa solidaarsuskorpus ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/240⁽²³⁾ loodud tehnilise toe instrument.

Elkõige peaksid komisjon ja liikmesriigid kindlustama menetluse kõigis etappides tõhusama koordineerimise, et tagada rahastamisallikate (sealhulgas tehnilise abi) vahel järjepidevus, sidusus, vastastikune täiendus ja koostoime.

- (23) Toetades käesolevas määruses sätestatud erieesmäärke, muu hulgas panustades poliitikaeesmärgi „sotsiaalsem ja kaasavam Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise kaudu“, millele on osutatud määruses (EL) 2021/1060, aitab ESF+ jätkuvalt kaasa territoriaalse ja kohaliku arengu strateegiatele, et rakendada sammast. Sellega toetatakse nimetatud määruse artiklis 28 sätestatud vahendeid ja aidatakse seeläbi samuti saavutada poliitikaeesmärgi „kodanikele lähemal olev Euroopa, edendades igat liiki territooriumide kestliku ja tervikliku arengu ning kohalike algatuste soodustamise kaudu“, millele on osutatud määruses (EL) 2021/1060, sealhulgas vaesuse vähendamise ja sotsiaalse kaasamise meetmete kaudu, võttes arvesse linna-, maa- ja rannikupiirkondade eripära, et kaotada linnades ja muudes piirkondades sotsiaal-majanduslik ebavõrdsus.
- (24) Et tagada sambas kindlaks määratud Euroopa sotsiaalse mõõtme igakülgne elluviimine ja teatava vahendite miinimumsumma kasutamine enim abi vajavate inimeste jaoks, peaksid liikmesriigid eraldama vähemalt 25 % oma ESF+ vahenditest, mis on eraldatud eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust, sotsiaalse kaasatuse soodustamiseks.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/522, millega luuakse liidu tervisevaldkonna tegevusprogramm (programm „EL tervise heaks“) ajavahemikuks 2021–2027 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 282/2014 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 1).

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/691, millega luuakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF) koondatud töötajate toetuseks ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1309/2013 (ELT L 153, 3.5.2021, lk 48).

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/818, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1295/2013 (ELT L 189, 28.5.2021, lk 34).

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021 määrus (EL) 2021/888, millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) 2018/1475 ja (EL) nr 375/2014 (ELT L 202, 8.6.2021, lk 32).

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

- (25) Tegelemaks laste vaesuse püsivalt kõrge määraga liidus ja kooskõlas samba 11. põhimõttega, mille järgi on lastel õigus kaitsesele vaesuse eest ja ebasoodsatest oludest pärit lastel õigus erimeetmetele, et suurendada võrdseid võimalusi, peaksid liikmesriigid kavandama asjakohase summa oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest, selleks et rakendada lastegarantiid tegevuste jaoks, millega toetatakse laste vaesuse vähendamist kooskõlas ESF+ erieesmärkidega, mis võimaldavad kavandada vahendeid meetmete jaoks, millega toetatakse otseselt lapsi lapsehoiu, hariduse, tervishoiu, inimväärse eluaseme ja piisava toidu valdkonnas. Liikmesriigid, kus Eurostati andmetel vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate alla 18aastaste laste määr ületas ajavahemikul 2017–2019 liidu keskmist, peaksid eraldama nimetatud tegevustele vähemalt 5 % oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest. Valdcondliku keskendamise nõuet toetavaid tegevusi tuleks arvesse võtta sotsiaalse kaasatuse 25 %-lise valdkondliku keskendamise nõude täitmisel, kui need on kavandatud asjaomaste erieesmärkide raames.
- (26) Kaasava majanduse taastamise hõlbustamiseks pärast suurt kriisi ja noorte tööhõive toetamiseks muutavas töömaailmas ning võttes arvesse noorte püsivalt suurt töötust ja tööturult eemalejäämist mitmes liikmesriigis ja piirkonnas, on vaja, et liikmesriigid investeeriks asjakohase summa oma ESF+ vahenditest meetmetesse, millega toetatakse noorte tööhõivet ja oskusi, sealhulgas kavade rakendamise kaudu noortegarantii raames. Lähtudes üksikisikutele suunatud meetmetest, mida programmitöö perioodil 2014–2020 toetati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1304/2013⁽²⁴⁾ loodud noorte tööhõive algatuse raames, ja saadud kogemustest, peaksid liikmesriigid veelgi edendama noortele mõeldud kvaliteetseid töökohti ja haridusellu naasmise viise ning investeerima varajasse ennetamisse ja kaasamisse, seades asjakohasel juhul esikohale pikaajalised töötud, tööturult eemalejäänud ja ebasoodsas olukorras olevad noored ning kasutades muu hulgas noorsootööd. Liikmesriigid peaksid investeerima ka meetmetesse, mille eesmärk on hõlbustada koolist tööellu üleminekut ning tagada tööturuasutuste piisav suutlikkus, et pakkuda noortele vajadusekohast ja terviklikku toetust ning sihipärasemaid meetmeid. Noorte tööhõive algatuse täieliku lõimimisega ESF+ on noorte tööhõivega seotud sihipärasemad meetmed tulemuslikumad ja tõhusamad ning nende ulatust laiendatakse struktuursetele meetmetele ja reformidele, tagades seeläbi parema kooskõla liidu rahalise toetuse ja tugevdatud noortegarantii rakendamise vahel.

Oskuste täiendamine ning uute ja eri oskuste omandamine peaks aitama noortel kasutada kasvavate sektorite pakutavaid võimalusi ja valmistada neid ette selleks, et töö olemus muutub, ning kasutada ühtlasi ära rohe- ja digipöördest ning liidu tööstusökosüsteemide ümberkujundamisest tulenevaid võimalusi. Seepärast peaksid liikmesriigid, kus Eurostati andmetel ületas ajavahemikul 2017–2019 mittetöötavate ja mitteõppivate 15–29aastaste noorte määr kõnealusel perioodil liidu keskmist, eraldama kõnealuste meetmete tarvis vähemalt 12,5 % oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest.

- (27) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 ja 1994. aasta ühinemisaktile⁽²⁵⁾ lisatud protokollile nr 6 (mis käsitleb erisätteid eesmärgi 6 kohta struktuurifondide raames Soomes, Norras ja Rootsis) artiklile 2, on äärepoolseimatel ja põhjapoolsetel hõredalt asustatud piirkondadel õigus erimeetmetele ühise poliitika ja liidu programmide raames. Püsivate piirangute nagu rahvastikukao tõttu vajavad need piirkonnad eritoetust.
- (28) ESF+ist toetatavate meetmete tõhus ja tulemuslik rakendamine tugineb heale valitsemistavale ning kõigi asjakohaste territoriaalsete tasandite osalejate ja sotsiaal-majanduslike osalejate, eriti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide partnerlusele. Seepärast on oluline, et kõik liikmesriigid eraldaksid asjakohase summa oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest, tagamaks sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide sisulise osalemise eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru rakendamisel. Osalema peaksid kodanikuühiskonda esindavad asjakohased organisatsioonid, näiteks keskkonnavaldkonna partnerid, valitsusvälised organisatsioonid, ning sotsiaalse kaasatuse, põhiõiguste, puuetega inimeste õiguste ja soolise võrdsõiguslikkuse edendamise ning diskrimineerimise vastu võitlemise eest vastutavad asutused. Liikmesriigid, kellele on esitatud riigipõhine soovitus sotsiaalpartnerite või kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamise kohta, peaksid eraldama oma riigis kõnealusel valdkonnas esinevate erivajaduste tõttu vähemalt 0,25 % oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ vahenditest selleks otstarbeks.

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 470).

⁽²⁵⁾ EÜT C 241, 29.8.1994, lk 9.

- (29) Poliitika paremaks kohandamiseks sotsiaalsetele muutustele ning uuenduslike lahenduste soodustamiseks ja toetamiseks on ülioluline toetada sotsiaalset innovatsiooni. Poliitika tõhustamiseks on väga tähtis, et uuenduslikke lahendusi enne nende ulatuslikumat kasutuselevõttu katsetataks ja hinnataks ning seega on eritoetuse andmine ESF+ist põhjendatud. Sotsiaalmajanduse ettevõtjatel võiks olla peamine roll sotsiaalse innovatsiooni elluviimisel ning majanduslikule ja sotsiaalsele vastupidavusele kaasaaitamisel. Sotsiaalmajanduse ettevõtja mõiste määratlus peaks olema kooskõlas liikmesriikide õiguses esitatud määratlustega ning nõukogu 7. detsembri 2015. aasta järeldustes (sotsiaalmajanduse kui Euroopa majandusliku ja sotsiaalse arengu olulise teguri edendamise kohta) esitatud määratlusega. Selleks et tõhustada vastastikkust õppimist ning teadmiste ja tavade vahetamist, tuleks liikmesriike innustada jätkama riikidevahelise koostöö meetmetega eelarve jagatud täitmise raames tööhõive, hariduse ja koolituse ning sotsiaalse kaasatuse valdkondades kooskõlas ESF+ erieesmärkidega.
- (30) Liikmesriigid ja komisjon peaksid tagama, et ESF+ aitab edendada naiste ja meeste võrdõiguslikkust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 8, et soodustada naiste ja meeste võrdset kohtlemist ja võimalusi kõigis valdkondades, sealhulgas tööturul osalemist ning töötingimuste ja karjääri arengut. Samuti peaksid nad tagama, et ESF+ edendab kõigi võrdseid võimalusi ja hoiab ära diskrimineerimist kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 10, edendab puuetega inimeste kaasamist ühiskonda teistega võrdsetel tingimustel ja aitab rakendada 13. detsembril 2006 New Yorgis vastu võetud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni. ESF+ peaks aitama suurendada ligipääsetavust puuetega inimeste jaoks, et parandada nende loimimist tööhõivesse, haridusse ja koolitusse, suurendades seeläbi nende kaasatust kõigis eluvaldkondades. Selliste ligipääsetavuse põhimõtete edendamist tuleks aegsasti ja järjepidevalt arvesse võtta programmide kõigi mõõtmete juures ning nende ettevalmistamise, seire, rakendamise ja hindamise kõigis etappides, tagades ühtlasi, et võetakse konkreetseid meetmeid soolise võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimaluste edendamiseks. ESF+ peaks samuti edendama üleminekut hoolekandeesutuste kasutamiselt pere- ja kogukonnapõhisele hoolekandele, eelkõige nende puhul, keda diskrimineeritakse mitmekordselt. ESF+ist ei tuleks toetada ühtegi meetet, mis suurendab segregatsiooni ja sotsiaalset tõrjutust. Määruses (EL) 2021/1060 on sätestatud, et kulude rahastamiskõlblikkuse reeglid tuleb kehtestada riigi tasandil teatavate eranditega, mille jaoks on vaja kehtestada eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru käsitlevad erisätted.
- (31) Kõiki tegevusi tuleks valida ja rakendada järgides Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „harta“). Komisjon peaks tegema kõik endast oleneva selle tagamiseks, et kaebusi, sealhulgas harta rikkumisega seotud kaebusi, hinnatakse õigel ajal, ning teavitama kaebuse esitajat oma hindamise tulemusest kooskõlas komisjoni 19. jaanuari 2017. aasta teatisega „ELi õigus: parema kohaldamise jaoks paremad tulemused“.
- (32) Andmete kogumisega seotud halduskoormuse vähendamiseks peaks aruandlusnõuded olema võimalikult lihtsad. Kui andmed on registrites või samaväärsetes allikates kättesaadavad, peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada korraldusasutustel neid andmeid registritest koguda.
- (33) Kui käesoleva määruse raames töödeldakse isikuandmeid, peaksid vastutavad töötajad täitma käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikke ülesandeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁽²⁶⁾. Erieesmärgi „materიაalse puuduse vähendamine toidu- ja/või esmase materiaalse abi kaudu enim puudust kannatavatele isikutele, sealhulgas lastele, ning nende sotsiaalset kaasatust toetavate abimeetmete pakkumine“ raames peaks olema tagatud tegevuste lõppsaajate väärikus ja nende privaatsuse austamine. Selleks, et vältida häbimärgistamist, ei tuleks toidu- ja/või esmase materiaalse abi saajatelt nõuda isiku tuvastamist toetuse saamisel ja uuringutes osalemisel ESF+ist toetust saanud enim puudustkannatavate isikute kohta.

⁽²⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- (34) Sotsiaalne eksperimenteerimine on väiksemahuline projektide katsetamine, mis võimaldab koguda tõendusmaterjali sotsiaalse innovatsiooni teostatavuse kohta. Ideid peaks olema võimalik katsetada kohalikul tasandil ja seda tuleks soodustada, ning kui see on asjakohane, tuleks teostatavaid ideid arendada laiemas ulatuses, või viia need üle muusse konteksti teistes piirkondades või liikmesriikides, kasutades rahalist toetust ESF+ist või kombineerides seda muude allikatega.
- (35) ESF+is kehtestatakse sätted, mille eesmärk on saavutada töötajate mittediskrimineeriv vaba liikumine, tagades tiheda koostöö liikmesriikide avalike tööturuasutuste, komisjoni ja sotsiaalpartnerite vahel. Euroopa tööturuasutuste võrgustik peaks edendama tööturgude paremat toimimist, hõlbustades töötajate piiriülest liikuvust, eelkõige piiriüleste partnerluste kaudu, ja tööturget käsitleva teabe suuremat läbipaistvust. ESF+ kohaldamisalasse peaks jääma ka sihipäraste liikuvuskavade väljatöötamine ja toetamine vabade töökohtade täitmiseks, kui on tuvastatud puudusi tööturul.
- (36) Mikroettevõtjate, sotsiaalsete ettevõtjate ja sotsiaalmajanduse puudulik juurdepääs rahastusele on üks peamisi takistusi ettevõtete loomisele, eelkõige tööturul enim eemale jäänute hulgas. EaSI haru raames tuleks käesoleva määrusega kehtestada sätted, et luua turukeskkond, mis võimaldab suurendada sotsiaalsete ettevõtjate mikrorahastamist ja nende juurdepääsu sellele ning viia see vastavusse seda kõige enam vajavate isikute, eelkõige selliste töötute, naiste ja haavatavate isikute vajadustega, kes soovivad luua või arendada mikroettevõtet. Seda eesmärki täidetakse ka InvestEU fondi sotsiaalvaldkonna investeeringute ja oskuste poliitikaharusse kuuluvate rahastamisvahendite ja eelarvelise tagatise kaudu. Sotsiaalmajanduse ettevõtjaid, kui need on määratletud liikmesriigi õiguses, tuleks käsitleda sotsiaalsete ettevõtjatena EaSI haru kontekstis, olenemata nende õiguslikust seisundist, niivõrd kui need ettevõtjad on hõlmatud käesolevas määruses sätestatud sotsiaalse ettevõtja määratlusega.
- (37) Sotsiaalsete investeeringute turu osalistel, sealhulgas heategevuslikel osalistel, võib olla ESF+ mitme eesmärgi saavutamisel tähtis roll, sest nad pakuvad rahastamisvõimalusi ning uuenduslikke ja täiendavaid käsitlusi, et võidelda sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu, vähendada töötust ja aidata täita kestliku arengu eesmärgi. Seepärast peaksid heategevuslikud osalised, nagu fondid ja rahastajad asjakohastel juhtudel ja tingimusel, et nende poliitilised või sotsiaalsed eesmärgid ei ole vastuolus liidu ideaalidega, osalema ESF+ meetmetes, eelkõige neis meetmetes, mille eesmärk on arendada sotsiaalsete investeeringute turu keskkonda.
- (38) EaSI haru raames on vaja suuniseid sotsiaaltaristute ja nendega seotud teenuste väljatöötamise kohta, eelkõige sotsiaaleluruumide, lapsehoiu ning hariduse, tervishoiu ja pikaajalise hoolduse, sealhulgas asutuste kohta, mis hõlbustavad üleminekut institutsionaalse hoolduse teenustelt pere- ja kogukonnapõhiste, ning võttes arvesse puuetega inimeste ligipääsetavusnõudeid.
- (39) Võttes arvesse, kui tähtis on võidelda kliimamuutuste vastu kooskõlas liidu kohustustega rakendada ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ⁽²⁷⁾ alusel vastu võetud Pariisi kokkulepet ning saavutada kestliku arengu eesmärgid, aitab käesolev määrus kaasa kliimameetmete peavoolestamisele ja üldise eesmärgi – tagada 30 % liidu eelarvekulutustest kliimaeesmärkide toetamiseks – saavutamisele. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti vahehindamise raames.
- (40) Nõukogu otsuse 2013/755/EL ⁽²⁸⁾ kohaselt on ülemeremaal ja -territooriumidel asuvad isikud ja üksused toetuskõlblikud vastavalt EaSI haru reeglitele ja eesmärkidele ning asjaomase ülemeremaa ja -territooriumiga seotud liikmesriigi suhtes kohaldatavale korrale.
- (41) Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad kolmandad riigid võivad liidu programmides osaleda koostöö raames, mis kehtestati Euroopa majanduspiirkonna lepinguga ⁽²⁹⁾, milles on sätestatud, et programme rakendatakse kõnealuse lepingu kohaselt vastu võetud otsuse alusel. Kolmandad riigid võivad osaleda ka muude õigusaktide alusel. Käesolevasse määrusesse tuleks lisada erisäte, millega nõutakse kolmandatelt riikidelt vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ning kontrollikojale vajalike õiguste ja juurdepääsu andmist, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks.

⁽²⁷⁾ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

⁽²⁸⁾ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaa ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta („ÜMTde assotsieerimise otsus“) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

⁽²⁹⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

- (42) EaSI haru kohase aruandluse jaoks on asjakohane kehtestada näitajad. Need näitajad peaksid olema väljundipõhised, objektiivsed, lihtsasti leitavad ja proportsionaalsed EaSI haru osakaaluga kogu ESF+ist. Need peaksid hõlmama tegevuseesmärke ja rahastamise meetmeid EaSI haru raames, ilma et oleks vaja seada vastavaid sihtväärtuseid.
- (43) Finantsmääruse, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ⁽³⁰⁾ ning nõukogu määruste (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ⁽³¹⁾, (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ⁽³²⁾ ja (EL) 2017/1939 ⁽³³⁾ kohaselt tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, sealhulgas meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise, sealhulgas kelmuste ja pettuste ärahoidmist, avastamist, kõrvaldamist ja uurimist, kaotatud, alusetult makstud või ebaõigesti kasutatud summade sissenõudmist ning asjakohasel juhul halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige on OLAFil vastavalt määrustele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL, Euratom) nr 883/2013 õigus korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud kelmust, pettust, korrupsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

Euroopa Prokuratuuril on määruse (EL) 2017/1939 kohaselt õigus uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371 ⁽³⁴⁾, ja esitada süüdistusi. Vastavalt finantsmäärusele peab iga isik või üksus, kes saab liidu vahendeid, tegema liidu finantshuve kaitsel igakülgset koostööd, andma komisjonile, OLAFile, kontrollikoja ja tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide suhtes kooskõlas määrusega (EL) 2017/1939 Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagama, et kõik kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused.

- (44) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud horisontaalseid finantsreegleid. Nimetatud reeglid on sätestatud finantsmääruses ning nendega määratakse eelkõige kindlaks menetlus eelarve kehtestamiseks ja selle täitmiseks toetuste, auhindade, hangete ja eelarve kaudse täitmise kaudu ning nähakse ette finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud reeglid hõlmavad ka üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks.
- (45) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt muuta tööturud tõhusamaks ja edendada võrdset juurdepääsu kvaliteetsetele töökohtadele, muuta haridus ja koolitus kättesaadavamaks ja kvaliteetsemaks, edendada sotsiaalset kaasatust ja aidata kaasa vaesuse kaotamisele ning eesmärkidele EaSI haru raames, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse või toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (46) Käesoleva määruse teatavate mitteolemuslike osade muutmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta ja täiendada näitajaid käsitlevaid lisasid. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega ⁽³⁵⁾. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettuste vastase Ameti (OLAF) juurdlusti ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽³¹⁾ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitsmise kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁽³²⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽³³⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

⁽³⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

⁽³⁵⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (47) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Võttes arvesse lõppsajate hulgas tehtava struktureeritud uuringu mudeli laadi, tuleks selle mudeliga seotud rakendamisvolitusi teostada kooskõlas nõuandemenetlusega, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 ⁽³⁶⁾ artiklis 4.
- (48) Selleks et võimaldada kiirelt reageerida erandlikele või ebatavalistele asjaoludele, millele on osutatud stabiilsuse ja kasvu paktis ning mis võivad tekkida programmitöö perioodi jooksul, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused ajutiste meetmete vastuvõtmiseks, et hõlbustada ESF+ toetuse kasutamist selliste asjaolude korral maksimaalselt 18 kuu jooksul. Komisjon peaks võtma vastu meetmed, mis on kõige asjakohasemad, võttes arvesse erandlike või ebatavalisi asjaolusid, millega liikmesriik silmitsi seisab, järgides samal ajal ESF+ eesmärke, kuid see ei peaks hõlmama valdkondliku keskendamise nõuete muutmist. Peale selle tuleks rakendamisvolitused, mis on seotud ajutiste meetmetega ESF+ toetuse kasutamiseks erakorraliste või ebatavaliste asjaolude korral, anda komisjonile ilma komiteemenetluseta, arvestades, et nimetatud vahendite kasutusala on kindlaks määratud stabiilsuse ja kasvu paktiga ning piirdub käesolevas määruses sätestatud meetmetega. Komisjon peaks seirama ka ajutiste meetmete rakendamist ja hindama nende asjakohasust. Kui komisjon peab vajalikuks seoses erandlike või ebatavaliste asjaoludega käesolevat määrust muuta, ei peaks muutmine hõlmama neid valdkondliku keskendamise nõudeid, mis on seotud noorte tööhõivega või enim puudust kannatavate isikute toetamisega, kuna noori ja enim puudust kannatavaid isikuid mõjutavad sellised kriisiolukorrad enamasti kõige raskemalt. Seetõttu on oluline tagada, et nimetatud sihtrühmad saavad jätkuvalt piisavalt toetust.
- (49) Komisjoni peaks ESF+ haldamisel abistama ELi toimimise lepingu artiklis 163 osutatud komitee (edaspidi „ESF+ komitee“). Selleks et ESF+ komitee käsutuses oleks kogu vajalik teave ja ta saaks erinevatelt sidusrühmadelt palju erinevaid seisukohti, peaks ESF+ komiteel olema võimalus kutsuda koosolekule hääleõiguseta esindajaid, tingimusel et koosoleku päevakorras on nende osalemine nõutav, sealhulgas Euroopa Investeeringuspanga, Euroopa Investeeringufondi ja asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajaid.
- (50) Selleks et tagada mõlema ESF+ haru eripära jätkuv käsitlemine, peaks ESF+ komitee moodustama mõlema ESF+ haru jaoks töörühma. Nende töörühmade koosseisu ja ülesanded määrab kindlaks ESF+ komitee. Töörühmal peaks olema võimalus kutsuda oma koosolekutele nii kodanikuühiskonna esindajaid kui ka muid sidusrühmi. Töörühmade ülesanded võivad hõlmata koordineerimise ja koostöö tagamist liikmesriikide ametiasutuste ja komisjoni vahel ESF+ rakendamisel, sealhulgas konsulteerimist EaSI haru tööprogrammi üle, ESF+ iga haru rakendamise jälgimist, kogemuste ja heade tavade vahetamist ESF+ haru sees ja harude vahel ning võimaliku koostoime edendamist muude liidu programmidega.
- (51) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamisel suurem läbipaistvus, peaks komisjon looma vajalikud sidemed asjaomaste sotsiaal- ja tööhõivevaldkonnas tegutsevate poliitikakomiteedega, nagu tööhõivekomitee, sotsiaalkaitsekomitee või tööohutuse ja töötervishoiu nõuandekomitee.
- (52) Vastavalt finantsmääruse artikli 193 lõikele 2 võib toetust anda juba alustatud meetmele, tingimusel et taotleja suudab tõendada vajadust alustada meedet enne toetuslepingu allkirjastamist. Enne toetustaotluse esitamise kuupäeva tekkinud kulud ei ole rahastamiskõlblikud, välja arvatud igakülgset põhjendatud erandjuhtudel. Selleks et vältida liidu toetuses häireid, mis võivad kahjustada liidu huve, peaks rahastamisotsuses olema võimalik kindlaks

⁽³⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

määrata piiratud ajavahemiku jooksul mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 alguses ja üksnes igakülgset põhjendatud juhtudel, et meetmed ja kulud on rahastamiskõlblikud alates 2021. eelarveaasta algusest, isegi kui nimetatud meetmed rakendati ja kulud tekkisid enne toetustaotluse esitamist.

- (53) Määrus (EL) nr 1296/2013 tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.
- (54) Selleks et tagada asjaomases poliitikavaldkonnas toetuse andmise järjepidevus ja võimaldada rakendamist alates mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 algusest, peaks käesolev määrus jõustuma kiireloomulisena järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ja seda tuleks kohaldada EaSI haru suhtes tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

SISUKORD

I osa	Üldsätted
Artikkel 1	Reguleerimisese
Artikkel 2	Mõisted
Artikkel 3	ESF+ üldeesmärgid ja rakendamismeetodid
Artikkel 4	ESF+ erieesmärgid
Artikkel 5	Eelarve
Artikkel 6	Sooline võrdõiguslikkus, võrdsed võimalused ja diskrimineerimiskeeld
II osa	Eelarve jagatud täitmine
I peatükk	Programmitööd käsitlevad ühissätted
Artikkel 7	Järjepidevus ja valdkondlik keskendamine
Artikkel 8	Harta järgimine
Artikkel 9	Partnerlus
Artikkel 10	Toetus enim puudust kannatavatele isikutele
Artikkel 11	Noorte tööhõive jaoks ettenähtud toetus
Artikkel 12	Asjaomaste riigipõhiste soovitude käsitlemiseks ettenähtud toetus
II peatükk	Eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust antav üldine toetus
Artikkel 13	Kohaldamisala
Artikkel 14	Sotsiaalse innovatsiooni meetmed
Artikkel 15	Riikidevaheline koostöö
Artikkel 16	Rahastamiskõlblikkus
Artikkel 17	Näitajad ja aruandlus
III peatükk	ESF+ist antav toetus materiaalse puuduse vähendamiseks
Artikkel 18	Kohaldamisala
Artikkel 19	Põhimõtted
Artikkel 20	Prioriteedi sisu
Artikkel 21	Tegevuste rahastamiskõlblikkus
Artikkel 22	Kulude rahastamiskõlblikkus
Artikkel 23	Näitajad ja aruandlus
Artikkel 24	Auditid
III osa	Eelarve otsest ja kaudset täitmist järgiv rakendamine
I peatükk	Tegevuseesmärgid
Artikkel 25	Tegevuseesmärgid
II peatükk	Rahastamiskõlblikkus
Artikkel 26	Rahastamiskõblikud meetmed
Artikkel 27	Toetuskõblikud üksused
Artikkel 28	Horisontaalsed põhimõtted
Artikkel 29	Kolmandate riikide osalemine
III peatükk	Üldsätted
Artikkel 30	Liidu rahastamise vormid ja rakendamise meetodid
Artikkel 31	Tööprogramm

Artikkel 32 Seire ja aruandlus

Artikkel 33 Liidu finantshuvide kaitse

Artikkel 34 Hindamine

Artikkel 35 Auditid

Artikkel 36 Teave, teavitamine ja avalikustamine

IV osa Lõppsätted

Artikkel 37 Delegeeritud volituste rakendamine

Artikkel 38 Komiteemenetlus eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru puhul

Artikkel 39 ELi toimimise lepingu artikli 163 alusel moodustatud komitee

Artikkel 40 Eelarve jagatud täitmist järgivat ESF+ haru käsitlevad üleminekusätted

Artikkel 41 EaSI haru käsitlevad üleminekusätted

Artikkel 42 Jõustumine

I LISA Ühised näitajad: eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust antav üldine toetus

II LISA ESF+ meetmete ühised näitajad, mis on suunatud artikli 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud erieesmärgi raames enim puudust kannatavate isikute sotsiaalsele kaasamisele kooskõlas artikli 7 lõike 5 esimese lõiguga

III LISA ESF+ist antava toetuse ühised näitajad materiaalse puuduse vastu võitlemiseks

IV LISA EaSI haru näitajad

I OSA

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), mis koosneb kahest harust: eelarve jagatud täitmist järgiv haru (edaspidi „eelarve jagatud täitmist järgiv ESF+ haru“) ning tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni haru (edaspidi „EaSI haru“).

Määruses sätestatakse ESF+ eesmärgid, selle eelarve ajavahemikuks 2021–2027, rakendamismeetodid, liidu rahastamise vormid ja sellise rahastamise reeglid.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 1) „elukestev õpe“ – kõigis eluetappides ja kõigis vormides toimuv õppimine (formaalõpe, mitteformaalne ja informaalne õppimine), mille tulemusel täienevad ja muutuvad ajakohasemaks teadmised, oskused, pädevus ja hoiakud või ühiskonnaelus osalemine isiklikul, kodanikuks olemise, kultuurilisel, ühiskondlikul või tööhõive tasandil, sealhulgas nõustamis- ja juhendamisteenuste osutamine, mis hõlmab alusharidust ja lapsehoidu, üldharidust, kutseharidust ja -koolitust, kõrgharidust, täiskasvanuharidust, noorsootööd ning teisi õpikeskkondi väljaspool formaalset haridus- ja koolitussüsteemi ning tavaliselt edendatakse sellega valdkondadevahelist koostööd ja paindlikke õpivõimalusi;
 - 2) „kolmanda riigi kodanik“ – isik, kes ei ole liidu kodanik, sealhulgas kodakondsuseta isikud ja määratlemata kodakondsusega isikud;
 - 3) „esmane materiaalne abi“ – kaubad, mis rahuldavad inimeste põhivajadused väärrika elu jaoks, nagu rõivad, hügieenitarbed, sealhulgas naiste hügieenitarbed, ja koolitarbed;
 - 4) „ebasoodsas olukorras olev rühm“ – haavatavas olukorras olev rühm inimesi või inimesed, kes elavad vaesuses või sotsiaalses tõrjutuses või vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevad või erisuguse diskrimineerimise all kannatavad või sellises ohus olevad inimesed;
 - 5) „võtmepädevused“ – teadmised, oskused ja pädevus, mis on kõigile vajalikud kõigil eluetappidel, et tagada eneseteostus ja -areng, tööhõive, sotsiaalne kaasatus ja kodanikuaktiivsus, nimelt kirjaoskus; keelteoskus; matemaatika, teadus, tehnoloogia, kunstid ja inseneeria; digipädevus; meediapädevus; isiklik, sotsiaalne ja õpipädevus; kodanikuoskused; ettevõtlusoskused; kultuuri- ja kultuuridevaheline teadlikkus ja eneseväljendus; ning kriitiline mõtlemine;
 - 6) „enim puudust kannatavad isikud“ – füüsilised isikud, s.o üksikisikud, perekonnad, leibkonnad või nende rühmad, sealhulgas haavatavas olukorras olevad lapsed ja kodutud, kelle vajadus abi järele on kindlaks tehtud vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele, mille on kehtestanud riigi pädevad asutused, konsulteerides asjakohaste sidusrühmadega, vältides huvide konflikti, ja mis võivad sisaldada elemente, mis võimaldavad suunata abi enim puudust kannatavatele isikutele teatavates geograafilistes piirkondades;
 - 7) „lõppsaajad“ – enim puudust kannatavad isikud, kes saavad artikli 4 lõike 1 punkti m kohast toetust;
 - 8) „sotsiaalne innovatsioon“ – tegevus, mis on sotsiaalne nii oma tulemuste kui ka vahendite poolest, eelkõige tegevus, mis on seotud uute toodete, teenuste, tavade ja mudelitega seotud ideede arendamise ja elluviimisega, mis ühtaegu vastab sotsiaalsetele vajadustele kui ka loob uusi sotsiaalseid suhteid või avaliku sektori, kodanikuühiskonna või erasektori organisatsioonide vahelist koostööd, olles seega ühiskonnale kasulik ja suurendades selle tegutsemis-suutlikkust;

- 9) „kaasnev meede“ – tegevus, mida tehakse lisaks toidu- ja/või esmase materiaalse abi jaotamisele ja mille eesmärk on vähendada sotsiaalset tõrjutust ning aidata kaasa vaesuse kaotamisele, näiteks suunamine sotsiaal- ja terviseteenustele või selliste teenuste osutamine, sealhulgas psühholoogiline tugi, või asjakohase teabe pakkumine avalike teenuste kohta või leibkonna eelarve haldamise nõustamine;
- 10) „sotsiaalne eksperimenteerimine“ – poliitikavaldkonda sekkumine, mille eesmärk on pakkuda sotsiaalsetele vajadustele uuenduslikke lahendusi ning mida tehakse väikeses ulatuses ja tingimustel, mis võimaldavad selle mõju mõõta, enne kui seda positiivsete tulemuste korral rakendatakse muus olukorras, sealhulgas teises geograafilises või valdkondlikus kontekstis, või laiemas mastaabis;
- 11) „piiriülene partnerlus“ – vähemalt kahes liikmesriigis asuv avalike tööturuasutuste, sotsiaalpartnerite või kodanikuühiskonna koostööstruktuur;
- 12) „mikroettevõtja“ – ettevõtte, kus on vähem kui kümme töötajat ja mille aastakäive või bilanss on alla 2 000 000 euro;
- 13) „sotsiaalne ettevõtja“ – ettevõtja, kes olenemata oma õiguslikust vormist (sealhulgas sotsiaalsed ettevõtjad), või füüsiline isik, kes:
 - a) on vastavalt põhikirjale või muudele juriidilistele dokumentidele, mis võivad kaasa tuua vastutuse sotsiaalse ettevõtja asukohaliikmesriigi normide alusel, oma peamiseks sotsiaalseks eesmärgiks seadnud mõõdetava positiivse sotsiaalse mõju (mille hulka võib kuuluda keskkonnamõju), mitte kasumi teenimise muudel eesmärkidel, ning kes pakub sotsiaalset kasu toovaid teenuseid või kaupu või kasutab kaupade valmistamisel või teenuste osutamisel meetodeid, mis hõlmavad sotsiaalseid eesmärke;
 - b) kasutab oma kasumit esmajoones oma peamise sotsiaalse eesmärgi saavutamiseks ning on kehtestanud eelnevalt kindlaks määratud korra ja reeglid tagamaks, et kasumi jaotamine ei takista peamise sotsiaalse eesmärgi saavutamist;
 - c) juhib oma tegevust ettevõtlikul, osaluspõhisel, vastutustundlikul ja läbipaistval viisil, eelkõige kaasates töötajaid, kliente ja sidusrühmi, keda tema ettevõtlustegevus mõjutab;
- 14) „võrdlusväärtus“ – väärtus, mida kasutatakse ühiste ja programmipõhiste tulemusnäitajate kohta sihtväärtuste seadmiseks ja mis põhineb olemasolevatel või varasematel sarnastel sekkumistel;
- 15) „toidu- ja/või esmase materiaalse abi ostmise kulud“ – tegelikud kulud, mis on seotud toidu- ja/või esmase materiaalse abi ostmisega toetusesaaja poolt ning ei piirdu toidu- ja/või esmase materiaalse abi hinnaga;
- 16) „mikrorahastamine“ – rahastamine, mis hõlmab tagatise, mikrokrediiti, omakapitali ja kvaasikapitali koos kaasnevate ettevõtluse arendamise teenustega, näiteks individuaalne nõustamine, koolitamine ja juhendamine, ning mis on ette nähtud isikutele ja mikroettevõtjatele, kellel on raske ametialaseks ja tulutoovaks tegevuseks laenu saada;
- 17) „segarahastamistoiming“ – tegevus, mida toetatakse liidu eelarvest, sealhulgas finantsmääruse artikli 2 punktis 6 määratletud segarahastamisvahendi- või platvormi raames, kombineerides liidu eelarvest antava tagastamatus vormis toetust või liidu eelarvest toetatavaid rahastamisvahendeid ning arengut rahastavate või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste rahastamisvahenditest ning erasektori finantseerimisasutuste või investorite rahastamisvahenditest antavat tagastatavas vormis toetust;
- 18) „õigussubjekt“ – füüsiline isik või juriidiline isik, kes on asutatud ja juriidilise isikuna tunnustatud liidu, liikmesriigi või rahvusvahelise õiguse kohaselt, kellel on juriidilise isiku staatus ning õigus enda nimel toimides kasutada õigusi ja kanda kohustusi, või üksus, kellel puudub finantsmääruse artikli 197 lõike 2 punktis c osutatud juriidilise isiku staatus;
- 19) „ühine koheste tulemuste näitaja“ – ühine tulemusnäitaja, mis kajastab mõju nelja nädala jooksul alates kuupäevast, mil osaleja lõpetas tegevuses osalemise;
- 20) „ühine pikemaajaliste tulemuste näitaja“ – ühine tulemusnäitaja, mis kajastab mõju, kuus kuud pärast seda, kui osaleja lõpetas tegevuses osalemise.

2. Eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru puhul kohaldatakse ka määruse (EL) 2021/1060 artiklis 2 sätestatud mõisteid.

*Artikkel 3***ESF+ üldesmärgid ja rakendamismeetodid**

1. ESF+ eesmärk on toetada liikmesriike ja piirkondi, et saavutada suur tööhõive, õiglane sotsiaalkaitse ning oskustega ja vastupidav tööturule, õiglasel ja kvaliteetsel töötajal ja töötajal, kes on valmis toimetulekuks tuleviku töömaailmas, ning samuti kaasav ja sidus ühiskond, mis seab eesmärgiks vaesuse kaotamise ning Euroopa sotsiaaldiguste sambas sisalduvate põhimõtete elluviimise.
2. ESF+ist toetatakse ja täiendatakse liikmesriikide poliitikat, mille eesmärk on tagada võrdsed võimalused, võrdne juurdepääs tööturule, õiglasel ja kvaliteetsel töötajal ja töötajal ning sotsiaalkaitse ja kaasamine, ning lisab sellele poliitikale väärtust, keskendudes seejuures eelkõige kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele, elukestvatele õppele, lastesse ja noortesse investeerimisele ning põhiteenuste kättesaadavusele.
3. ESF+ rakendatakse:
 - a) eelarve jagatud täitmist järgides abi selle osa puhul, mis vastab artikli 4 lõikes 1 sätestatud erieesmärkidele (edaspidi „eelarve jagatud täitmist järgiv ESF+ haru“), ning
 - b) eelarve otsest ja kaudset täitmist järgides abi selle osa puhul, mis vastab artikli 4 lõikes 1 ja artiklis 25 sätestatud eesmärkidele (edaspidi „EaSI haru“).

*Artikkel 4***ESF+ erieesmärgid**

1. Aidates ühtlasi täita määruse (EL) 2021/1060 artikli 5 punktis d osutatud poliitikaeesmärki „sotsiaalsem ja kaasavam Euroopa sotsiaaldiguste samba rakendamise kaudu“, toetatakse ESF+ist järgmisi tööhõive ja tööjõu liikuvuse, hariduse ning sotsiaalse kaasatuse, sealhulgas vaesuse kaotamisele kaasaaitamise, poliitikavaldkonna erieesmäärke:
 - a) parandada kõigi töötajate, eelkõige noorte ja pikaajaliste töötute ning tööturult eemalejäänud ja tööturul ebasoodsas olukorras olevatesse rühmadesse kuuluvate isikute töölesaamise võimalusi ja aktiveerimismeetmete kättesaadavust nende jaoks, tehes seda noorte puhul eelkõige noortegarantii rakendamise kaudu, ning füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja sotsiaalmajanduse edendamise kaudu;
 - b) ajakohastada tööturuasutusi ja -teenuseid, et hinnata ja prognoosida vajalikke oskusi ning tagada õigeaegne ja vajadusekohane abi ja tugi tööturu ja oskuste sobitamiseks, tööturustaatus vaheliseks liikumiseks ning liikuvuseks tööturul;
 - c) edendada tööturul osalemise soolist tasakaalu, võrdsel töötajal ja paremat töö- ja eraelu tasakaalu, sealhulgas taskukohase lapsehoiu ja ülalpeetavate hooldusteenuste kättesaadavuse kaudu;
 - d) edendada töötajate, ettevõtjate ja ettevõtjate kohanemist muutustega ning aktiivse ja tervena vananemist ning tervislikku ja hästi kohandatud töökeskkonda, kus ohjatakse terviseriske;
 - e) muuta haridus- ja koolitussüsteemid kvaliteetsemaks, kaasavamaks, tõhusamaks ja tööturule vastavamaks, muu hulgas mitteformaalse ja informaalset õppimist valideerimise kaudu, toetamaks võtmepädevuste, sealhulgas ettevõtlus- ja digioskuste omandamist, ning edendades dualkoolitussüsteemide ja õpipoisiõppe kasutuselevõttu;
 - f) edendada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade võrdset juurdepääsu kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele alates alusharidusest ja lapsehoiust läbi üld- ja kutsehariduse ja -õppe kuni kolmanda taseme hariduseni, samuti täiskasvanuharidusele ja -koolitusele, ning sellise hariduse ja koolituse läbimist, sealhulgas hõlbustada õpirännet kõigile ja ligipäätavust puuetega inimeste jaoks;
 - g) edendada elukestvate õpet, eelkõige kõigile kättesaadavaid paindlikke oskuste täiendamise ja ümberõppe võimalusi, võttes arvesse ettevõtlus- ja digioskusi, paremini prognoosida muutusi ja uusi vajalikke oskusi tööturu vajaduste põhjal, hõlbustada karjäärialaste üleminekuid ning soodustada ametialast liikuvust;
 - h) soodustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdsel võimalusi, diskrimineerimiskeeldu ja aktiivset osalemist, ning parandada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööalast konkurentsivõimet;

- i) edendada kolmandate riikide kodanike, sealhulgas rändajate sotsiaal-majanduslikku lõimimist;
- j) edendada tõrjutud kogukondade, näiteks romade sotsiaal-majanduslikku lõimimist;
- k) parandada võrdset ja õigeaegset juurdepääsu kvaliteetsetele, kestlikele ja taskukohastele teenustele, sealhulgas teenustele, millega parandatakse eluaseme ja isikukeskse hoolduse, sealhulgas tervishoiu kättesaadavust; ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme, sealhulgas parandada juurdepääsu sotsiaalkaitsele, pöörates erilist tähelepanu lastele ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele; parandada tervishoiusüsteemide ja pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavust (sealhulgas puuetega inimeste jaoks), tõhusust ja vastupanuvõimet;
- l) edendada vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste, sealhulgas enim puudust kannatavate isikute ja laste sotsiaalset lõimimist;
- m) vähendada materiaalsel puudust, andes toidu- ja/või esmast materiaalsel abi enim puudust kannatavatele isikutele, sealhulgas lastele, ning võtta kaasnevaid meetmeid, mis toetavad nende isikute sotsiaalset kaasamist.

2. Meetmetega, mida võetakse eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru raames, et saavutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eesesmärke, püüab ESF+ täita ka määruse (EL) 2021/1060 artiklis 5 loetletud muid poliitikaesmärke, eelkõige eesmärke, mis on seotud

- a) arukama Euroopaga, mida aitavad saavutada aruka spetsialiseerumisega ja peamise progressi võimaldava tehnoloogiaga seotud oskuste arendamine, tööstuslik üleminek, valdkondlik koostöö oskuste ja ettevõtluse alal, teadlaste koolitamine, kõrgharidusasutuste, kutseharidus- ja -õppeasutuste, uurimis- ja tehnoloogiakeskuste ning ettevõtjate ja klastrite vaheliste võrgustike ja partnerlussuhete loomine, samuti mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja sotsiaalmajanduse toetamine;
- b) keskkonnahoidlikuma, vähese CO₂ heitega Euroopaga, mida aitavad saavutada oskuste ja kvalifikatsioonide kohandamiseks vajalik haridus- ja koolitussüsteemide parandamine, kõigi, sealhulgas tööjõu oskuste täiendamine ning uute töökohtade loomine keskkonna, kliima, energeetika, ringmajanduse ja biomajandusega seotud sektorites.

3. Kui see on tingimata vajalik, võib ESF+ määruse (EL) 2021/1060 artiklis 20 osutatud erandlikele või ebatavalistele oludele reageerimiseks ajutise meetmena kõige rohkem 18 kuud kestva ajavahemiku jooksul toetada

- a) lühendatud tööaja kavade rahastamist ilma nõudeta, et neid tuleks kombineerida aktiivsete meetmetega;
- b) juurdepääsu tervishoiuteenustele, sealhulgas inimestele, kes ei ole otseselt sotsiaal-majanduslikult haavatavad.

4. Kui komisjon leiab asjaomaste liikmesriikide esitatud taotluse põhjal, et lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud, võtab ta vastu rakendusotsuse, milles määratakse kindlaks ajavahemik, mille jooksul ESF+ist antav ajutine lisatoetus on lubatud.

5. Komisjon seirab käesoleva artikli lõike 3 rakendamist ja hindab, kas ESF+ist antav ajutine lisatoetus on piisav, et hõlbustada ESF+ist antava toetuse kasutamist erandlike või ebatavaliste asjaolude korral. Asjakohasel juhul teeb komisjon oma hinnangu põhjal ettepanekuid käesoleva määruse muutmiseks, muu hulgas artiklis 7 sätestatud valdkondliku keskendamise nõuete osas, välja arvatud artikli 7 lõigetes 5 ja 6 sätestatud valdkondliku keskendamise nõuded.

Artikkel 5

Eelarve

1. ESF+ rakendamise rahastamispakett ajavahemikul 2021–2027 on 87 995 063 417 eurot 2018. aasta hindades.

2. Rahastamispaketi see osa, mis on ette nähtud eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru rakendamiseks, et panustada tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimisesse määruse (EL) 2021/1060 artikli 5 lõike 2 punktis a osutatud liikmesriikides ja piirkondades, on 87 319 331 844 eurot 2018. aasta hindades, millest 175 000 000 eurot eraldatakse käesoleva määruse artikli 25 punktis i osutatud uuenduslike lahenduste ülekandmise kiirendamiseks ja nende ulatuslikuma kasutuselevõtu soodustamiseks tehtavale riikidevahelisele koostööle, ning 472 980 447 eurot 2018. aasta hindades lisavahendina ELi toimimise lepingu artiklis 349 kindlaks määratud äärepoolseimatele piirkondadele ja NUTS 2. tasandi piirkondadele, mis vastavad 1994. aasta ühinemisaktile lisatud protokoll nr 6 (mis käsitleb erisätteid eesmärgi 6 kohta struktuurifondide raames Soomes, Norras ja Rootsis) (edaspidi „protokoll nr 6“) artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele.
3. EaSI haru rakendamise rahastamispaketi osa ajavahemikul 2021–2027 on 675 731 573 eurot 2018. aasta hindades.
4. Lõikes 3 osutatud summat võib kasutada ka EaSI haru rakendamiseks antava tehnilise ja haldusabi jaoks, näiteks ettevalmistus-, seire-, kontrolli-, auditi- ja hindamistegevuseks, sealhulgas asutusesiseste infotehnoloogiasüsteemide jaoks.

Artikkel 6

Sooline võrdõiguslikkus, võrdsed võimalused ja diskrimineerimiskeeld

Liikmesriigid ja komisjon toetavad määruse (EL) 2021/1060 artikli 9 lõigetes 2 ja 3 ning käesoleva määruse artiklis 28 osutatud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks konkreetseid sihipäraseid meetmeid ESF+ kõigi eesmärkide raames. Need meetmed võivad hõlmata ligipääsetavuse tagamist puuetega inimeste jaoks, sealhulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogia osas, ning ülemineku edendamist hoolekandeesutuste hoolduselt pere- ja kogukonnapõhisele hooldusele.

Liikmesriikide ja komisjoni eesmärk on ESF+ kaudu suurendada naiste osalemist tööhõives, võtta meetmeid töö- ja eraelu tasakaalustamiseks, võidelda vaesuse feminiseerumisega ja soolise diskrimineerimisega tööturul ning hariduse ja kooolituse valdkonnas.

II OSA

EELARVE JAGATUD TÄITMINE

I PEATÜKK

Programmitööd käsitlevad ühissätted

Artikkel 7

Järjepidevus ja valdkondlik keskendamine

1. Liikmesriigid kavandavad eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahendid, seades esmatähtsale kohale sekkumised, milles käsitletakse probleeme, mis on kindlaks tehtud Euroopa poolaasta raames, sealhulgas riiklikes reformikavades ning ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 ja artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud asjaomastes riigipõhistes soovitusetes, ning võtavad arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sambas sisalduvaid põhimõtteid ja õigusi ning ESF+ eesmärkide jaoks olulisi riiklikke ja piirkondlikke strateegiaid, aidates seeläbi täita eesmärgi, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 174.

Liikmesriigid ja asjakohasel juhul komisjon soodustavad nii kavandamisetapis kui ka rakendamise ajal koostööd ning tagavad koordineerimise, vastastikuse täiendavuse ja sidususe ESF+ ja muude liidu fondide, programmide ja instrumentide vahel. Liikmesriigid ja asjakohasel juhul komisjon optimeerivad koordineerimismehhanisme, et vältida topelttööd ning tagada tihe koostöö sidusate ja ühtlustatud toetusmeetmete rakendamise eest vastutavate üksuste vahel.

2. Liikmesriigid eraldavad oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest asjakohase summa, et käsitleda ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 ja artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud asjaomastes riigipõhistes soovitustes ja Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleeme, mis kuuluvad käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud ESF+ erieesmärkide kohaldamisalasse.

3. Liikmesriigid eraldavad oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest asjakohase summa lastegarantii rakendamiseks sihipärase meetmete ja struktuursete reformide kaudu, mille eesmärk on toetada laste vaesuse vastu võitlemist artikli 4 lõike 1 punktides f ja h–l sätestatud erieesmärkide alusel.

Liikmesriigid, kus Eurostati andmete põhjal ületas vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate alla 18aastaste laste määr ajavahemikul 2017–2019 liidu keskmist, eraldavad oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest vähemalt 5 % esimeses lõigus sätestatud sihipärase laste vaesuse vastu võitlemise meetmete ja struktuursete reformide toetamiseks.

4. Liikmesriigid eraldavad oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest vähemalt 25 % artikli 4 lõike 1 punktide h–l kohaste sotsiaalse kaasatuse poliitikavaldkonna erieesmärkide jaoks, sealhulgas kolmanda riigi kodanike sotsiaal-majandusliku lõimimise edendamiseks.

5. Liikmesriigid eraldavad oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest vähemalt 3 % enim puudust kannatavate isikute toetamiseks artikli 4 lõike 1 punktis m sätestatud erieesmärgi raames või igakülgselt põhjendatud juhtudel artikli 4 lõike 1 punktis l sätestatud erieesmärgi või mõlema nimetatud erieesmärgi raames.

Neid vahendeid ei võeta arvesse, kui kontrollitakse lõigetes 3 ja 4 sätestatud miinimumeraldiste tegemise nõude täitmist.

6. Liikmesriigid eraldavad oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest asjakohase summa sihipärase meetmete ja struktuursete reformide jaoks, millega toetatakse noorte tööhõivet, kutseharidust ja -õpet, eelkõige õpipõisiõpet, ning koolist tööellu üleminekut, haridus- ja koolitussüsteemi naasmise viise ning teise võimaluse haridust, eelkõige kavade rakendamisel noortegarantii raames.

Liikmesriigid, kus Eurostati andmetel ületas mittetöötavate ja mitteõppivate 15–29aastaste noorte määr ajavahemikul 2017–2019 liidu keskmist, eraldavad oma eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest, mis on ette nähtud ajavahemikuks 2021–2027, vähemalt 12,5 % esimeses lõigus sätestatud sihipärase meetmete ja struktuursete reformide toetamiseks.

Teises lõigus sätestatud tingimusi täitvad äärepoolseimad piirkonnad eraldavad eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest oma programmides vähemalt 12,5 % esimeses lõigus sätestatud sihipärase meetmete ja struktuursete reformide jaoks. Seda eraldist võetakse asjakohastel juhtudel arvesse, kui kontrollitakse esimese ja teise lõigu kohasest riigi tasandi miinimumprotsendist kinnipidamist.

Käesolevas lõikes osutatud sihipärase meetmete ja struktuursete reformide rakendamisel seavad liikmesriigid esikohale tööturul eemalejäänud ja pikaajaliselt töötud noored ning näevad ette sihipärase kaasamise meetmed.

7. Käesoleva artikli lõikeid 2–6 ei kohaldata spetsiaalse lisaeraldise suhtes, mille saavad äärepoolseimad piirkonnad ja NUTS 2. tasandi piirkonnad, mis vastavad protokollis nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele.

8. Lõikeid 1–6 ei kohaldata tehnilise abi suhtes.

Artikkel 8

Harta järgimine

1. Kõiki tegevusi tuleb valida ja rakendada järgides Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „harta“), tehes seda kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 asjakohaste sätetega.

2. Liikmesriigid tagavad kaebuste tulemusliku läbivaatamise kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 artikli 69 lõikega 7. See ei piira kodanike ja sidusrühmade üldist võimalust esitada komisjonile kaebusi, sealhulgas kaebusi harta rikkumise kohta.

3. Tuvastades harta rikkumise, võtab komisjon kooskõlas määruse (EL) 2021/1060 asjaomaste sätetega kohaldatavate parandusmeetmete kindlaksmääramisel arvesse rikkumise raskust.

Artikkel 9

Partnerlus

1. Liikmesriigid tagavad sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide sisulise osalemise sellise tööhõive-, haridus- ja sotsiaalse kaasatuse poliitika rakendamises, mida toetatakse eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru raames.

2. Liikmesriigid eraldavad igas programmis eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest asjakohase summa sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamiseks, mis võib muu hulgas hõlmata näiteks koolitust, võrgustike loomise meetmeid ja sotsiaaldialoogi tugevdamist, ning sotsiaalpartnerite ühisteks tegevusteks.

Kui sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamine on kindlaks tehtud ELi toimimise lepingu artikli 121 lõike 2 ja artikli 148 lõike 4 kohaselt vastu võetud asjaomase riigipõhise soovitusena, eraldab asjaomane liikmesriik sel otstarbel asjakohase summa, mis moodustab vähemalt 0,25 % tema eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest.

Artikkel 10

Toetus enim puudust kannatavatele isikutele

Artikli 4 lõike 1 punktides l ja m sätestatud erieesmärkide kohased vahendid, millele osutatakse artikli 7 lõikes 5, kavandatakse sihtotstarbelise prioriteedi või programmi raames. Selle prioriteedi või programmi kaasrahastamise määr on 90 %.

Artikkel 11

Noorte tööhõive jaoks ettenähtud toetus

Artikli 7 lõike 6 teise ja kolmanda lõigu kohane toetus kavandatakse sihtotstarbelise prioriteedi või programmi raames ja see hõlmab vähemalt toetust, mis aitab kaasa artikli 4 lõike 1 punktis a sätestatud erieesmärgi saavutamisele ning see võib hõlmata toetust artikli 4 lõike 1 punktides f ja l sätestatud erieesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks.

Artikkel 12

Asjaomaste riigipõhiste soovituste käsitlemiseks ettenähtud toetus

Artikli 7 lõikes 2 osutatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes ja Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleemide lahendamise meetmed, kavandatakse Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise toetamiseks ette nähtud erieesmärkide raames, mis on sätestatud artikli 4 lõikes 1, ning ühe või mitme prioriteedi raames, mida võib rahastada mitmest fondist.

II PEATÜKK

Eelarve jagatud täitmist järgivast esf+ harust antav üldine toetus

Artikkel 13

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse artikli 4 lõike 1 punktides a–l sätestatud erieesmärkide saavutamisele kaasa aitava eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru toetuse suhtes (edaspidi „eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust antav üldine toetus“).

Artikkel 14

Sotsiaalse innovatsiooni meetmed

1. Liikmesriigid toetavad sotsiaalse innovatsiooni meetmeid ja sotsiaalset eksperimenteerimist, sealhulgas meetmeid, millel on sotsiaal-kultuuriline komponent, või mis tugevdavad alt üles suunatud avaliku sektori asutuste, sotsiaalpartnerite, sotsiaalsete ettevõtjate, erasektori ja kodanikuühiskonnaga loodud partnerlustel põhinevaid käsitlusi.
2. Liikmesriigid võivad toetada EaSI haru ning muude liidu programmide raames välja töötatud ja väikeses ulatuses katsetatud uuenduslike käsitlusi ulatuslikumat kasutuselevõttu.
3. Uuenduslike meetmeid ja käsitlusi võib kavandada mis tahes erieesmärgi raames, mis on sätestatud artikli 4 lõike 1 punktides a–l.
4. Liikmesriigid määravad vähemalt ühe prioriteedi lõike 1 või 2 või mõlema rakendamiseks. Selliste prioriteetide maksimaalset kaasrahastamismäära võib suurendada kuni 95 %ni, maksimaalselt kuni 5 % riiklikest eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru vahenditest.
5. Liikmesriigid määravad oma programmides või hilisemas etapis rakendamise ajal kindlaks liikmesriigi konkreetsetele vajadustele vastavad sotsiaalse innovatsiooni ja sotsiaalse eksperimenteerimise valdkonnad.
6. Komisjon aitab kaasa sotsiaalse innovatsiooni alase suutlikkuse loomisele eelkõige sellega, et toetab vastastikust õppimist, võrgustike loomist ning heade tavade ja meetodite levitamist ja propageerimist.

Artikkel 15

Riikidevaheline koostöö

Liikmesriigid võivad toetada riikidevahelise koostöö meetmeid mis tahes erieesmärgi raames, mis on sätestatud artikli 4 lõike 1 punktides a–l.

Artikkel 16

Rahastamiskõlblikkus

1. Lisaks määruse (EL) 2021/1060 artiklis 64 osutatud rahastamiskõlbmatutele kuludele ei ole eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust antava üldise toetuse puhul rahastamiskõlblikud järgmised kulud:
 - a) maa ja kinnisvara ja taristu ostmise ning
 - b) mööbli, varustuse ja sõidukite ostmise, välja arvatud juhul, kui selline ostmise on vajalik tegevuse eesmärgi saavutamiseks, need asjad on tegevuse käigus täiesti amortiseerunud või nimetatud asjade ostmise on majanduslikult kõige soodsam toimimisviis.

2. Mitterahaline osalus toetuste ja töötasude kujul, mida maksab tegevuses osalejatele kolmas isik, võib eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust antava üldise toetuse puhul olla rahastamiskõlblik, kui see mitterahaline osalus on makstud liikmesriigi õigusnormide, sealhulgas raamatupidamismisnormide kohaselt ja ei ületa kolmanda isiku kantud kulusid.
3. Spetsiaalset lisaeraldist, mille saavad äärepoolseimad piirkonnad ja NUTS 2. tasandi piirkonnad, mis vastavad protokoll nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele, kasutatakse artikli 4 lõikes 1 sätestatud erieesmärkide saavutamise toetamiseks.
4. Otsesed personalikulud on eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust antava üldise toetuse puhul rahastamiskõlblikud, kui nad on kooskõlas toetusesaaja tavapärase tasustamistavaga asjaomase toimimiskategooria puhul või kooskõlas kohaldatava liikmesriigi õiguse, kollektiivlepingute või ametliku statistikaga.

Artikkel 17

Näitajad ja aruandlus

1. Programmides, mille jaoks saadakse eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust üldist toetust, kasutatakse rakendamisel tehtud edusammude seireks I lisas esitatud ühiseid väljund- ja tulemusnäitajaid. Programmides võib kasutada ka programmpõhiseid näitajaid.
2. Kui liikmesriik eraldab kooskõlas artikli 7 lõike 5 esimese lõiguga oma vahendid artikli 4 lõike 1 punktis I sätestatud erieesmärgile, et suunata meetmed enim puudust kannatavatele isikutele, kohaldatakse II lisas sätestatud ühiseid näitajaid.
3. Ühiste ja programmpõhiste väljundnäitajate puhul võetakse baasväärtuseks null. Kui see on toetatava tegevuse laadi tõttu asjakohane, kehtestatakse neile näitajatele kumulatiivsed koguselised vahe-eesmärgid ja sihtväärtused absoluutarvudes. Väljundnäitajate kohta teatatud väärtused esitatakse absoluutarvudes.
4. Ühiste ja programmpõhiste tulemusnäitajate puhul, millele on kehtestatud sihtväärtus 2029. aastaks, määratakse värskeimate kättesaadavate andmete või muude asjakohaste teabeallikate põhjal kindlaks võrdlusväärtus. Ühiste tulemusnäitajate sihtväärtused määratakse kindlaks absoluutarvudes või protsentides. Programmpõhiseid tulemusnäitajaid ja nendega seotud sihtväärtusi võib väljendada nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt. Ühiste tulemusnäitajate kohta teatatud väärtused esitatakse absoluutarvudes.
5. Osalejaid käsitlevate näitajate kohta edastatakse andmed vaid siis, kui osaleja kohta on olemas kõik I lisa punkti 1.1 nõutud andmed.
6. Kui andmed on registrites või võrdväärtetes allikates olemas, võivad liikmesriigid kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktidega c ja e lubada korraldusasutustel ja muudel organitel, kellele on antud ülesanne koguda andmeid eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust antava üldise toetuse seireks ja hindamiseks, saada andmeid kõnealustest registritest või võrdväärtetest allikatest.
7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 37 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisas esitatud näitajate muutmiseks, kui seda peetakse vajalikuks, et tagada programmide rakendamise tulemuslik hindamine. Sellised muudatused peavad olema proportsionaalsed, võttes arvesse liikmesriikide ja toetusesaajate halduskoormust. Käesoleva lõike kohaste delegeeritud õigusaktidega ei muudeta I ja II lisas sätestatud andmekogumismetoodikat.

III PEATÜKK

ESF+IST antav toetus materiaalse puuduse vähendamiseks

Artikkel 18

Kohaldamisala

Seda peatükki kohaldatakse ESF+ist antava toetuse suhtes, mis aitab kaasa artikli 4 lõike 1 punktis m sätestatud erieesmärgi saavutamisele.

Artikkel 19

Põhimõtted

1. ESF+ist antavat toetust materiaalse puuduse vähendamiseks kasutatakse üksnes sellise toidu või selliste kaupade jagamiseks, mis vastavad tarbekaupade ohutust käsitlevale liidu õigusele.

2. Liikmesriigid ja toetusesaajad valivad asjaomase toidu- ja/või esmase materiaalse abi enim puudust kannatavate isikute vajadustega seotud objektiivsete kriteeriumide alusel. Toidu ning asjakohasel juhul kaupade valimise kriteeriumides võetakse arvesse ka kliima- ja keskkonnaaspekte, eelkõige selleks, et vähendada toidu raiskamist ja ühekordselt kasutatava plasti tarbimist. Kui see on asjakohane, võetakse jagatava toidu valimisel arvesse selle panust enim puudust kannatavate isikute tasakaalustatud toitumisel.

Toidu- ja/või esmast materiaalet abi võib enim puudust kannatavatele isikutele anda kas otse või kaudselt, näiteks elektroonilises või muus vormis vaušerite või kaartide kujul, tingimusel et nende eest saab üksnes toidu- ja/või esmast materiaalet abi. Enim puudust kannatavatele isikutele antav toetus täiendab sotsiaaltoetusi, mida võib lõppsaajatele anda riiklike sotsiaalsüsteemide kaudu või mille andmine on ette nähtud liikmesriigi õiguses.

Enim puudust kannatavatele isikutele pakutavat toitu võib hankida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ⁽³⁷⁾ artikli 16 lõike 2 kohaselt võõrandatud toodete kasutamise, töötlemise või müügi teel, kui see on majanduslikult kõige soodsam toimimisviis ja ei too kaasa asjatuid viivitusi toidu kätetoimetamisel enim puudust kannatavatele isikutele.

Lisaks programmi jaoks juba kättesaadavatele summadele kasutatakse kõiki sellistest tehingutest saadud summasid enim puudust kannatavate isikute heaks.

3. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et materiaalse puuduse vähendamise eesmärgil ESF+ist antava toetusena abi andmisel austatakse enim puudust kannatavate inimeste väärikust ja välditakse nende häbimärgistamist.

4. Liikmesriigid võtavad artikli 4 lõike 1 punktis m sätestatud erieesmärgi raames lisaks toidu- ja/või esmase materiaalse abi kätetoimetamisele kaasnevaid meetmeid, näiteks juhataades abivajajaid pöörduma pädevate teenistuste poole, või edendades artikli 4 lõike 1 punktis l sätestatud erieesmärgi raames enim puudust kannatavate isikute sotsiaalset kaasamist.

Artikkel 20

Prioriteedi sisu

1. Artikli 4 lõike 1 punktis m sätestatud erieesmärgi saavutamisele kaasa aitavat toetust käsitlev prioriteet sisaldab järgmist teavet:

a) toetuse liik,

⁽³⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

- b) peamised sihtrühmad ning
- c) riiklike või piirkondlike toetuskavade kirjeldus.

2. Lõikes 1 osutatud toetusega piirduvate programmide ja seonduva tehnilise abi puhul hõlmab prioriteet ka tegevuste valimise kriteeriume.

Artikkel 21

Tegevuste rahastamiskõlblikkus

1. Enim puudust kannatavatele isikutele antavat toidu- ja/või esmast materiaalselt abi võib osta toetusesaaja ise või tema nimel või selle võib toetusesaajale tasuta kättesaadavaks teha.
2. Selline toidu- ja/või esmane materiaalne abi jagatakse enim puudust kannatavatele isikutele tasuta.

Artikkel 22

Kulude rahastamiskõlblikkus

1. Materiaalse puuduse vähendamiseks ESF+ist antava toetuse rahastamiskõlblikud kulud on:
 - a) toidu- ja/või esmase materiaalse abi ostmise kulud, sealhulgas kulud, mis on seotud toidu- ja/või esmase materiaalse abi veoga toetusesaajatele, kes toidu- ja/või esmast materiaalselt abi lõppsaajatele toimetavad;
 - b) kui punkt a ei hõlma toidu- ja/või esmase materiaalse abi vedu seda lõppsaajatele jagavatele toetusesaajatele, siis hankija kantud kulud, mis on seotud toidu- ja/või esmase materiaalse abi veoga lattu või toetusesaajatele, ja ladustamiskulud, mis arvutatakse ühtse määrana, mis on 1 % punktis a osutatud kuludest, või igakülselt põhjendatud juhtudel tegelikult tekkinud ja tasutud kulud;
 - c) haldus-, veo-, ladustamis- ja ettevalmistuskulud, mille on kandnud toetusesaajad, kes osalevad toidu- ja/või esmase materiaalse abi jagamises enim puudust kannatavatele isikutele, ning mis arvutatakse ühtse määrana, mis on 7 % punktis a osutatud kuludest või 7 % kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 16 võõrandatud toidu väärtusest;
 - d) toiduannetuste kogumise, veo, ladustamise ja jagamise ning sellega otseselt seotud teadlikkuse suurendamise alase tegevuse kulud ning
 - e) toetusesaajate poolt või nende nimel võetud kaasnevate meetmete kulud, mille on deklareerinud toetusesaajad, kes toimetavad toidu- ja/või esmast materiaalselt abi kätte enim puudust kannatavatele isikutele, ning mis arvutatakse ühtse määrana, mis on 7 % punktis a osutatud kuludest.
2. Elektroonilises või muus vormis vautšerite või kaartide süsteemi ettevalmistamise kulud ja vastavad tegevuskulud on rahastamiskõlblikud tehnilise abi raames, tingimusel et need kannab korraldusasutus või muu avaliku sektori asutus, kes ei ole toetusesaaja, kes jagab vautšereid või kaarte lõppsaajatele või kui need ei kuulu lõike 1 punktis c sätestatud kulude hulka.
3. Lõike 1 punktis a nimetatud rahastamiskõlblike kulude vähendamine põhjusel, et toidu- ja/või esmase materiaalse abi ostmise eest vastutav asutus ei ole järginud kohaldatavat õigust, ei too kaasa nimetatud lõike punktides c ja e sätestatud rahastamiskõlblike kulude vähendamist.
4. Rahastamiskõlblikud ei ole järgmised kulud:
 - a) võlaintress;
 - b) taristu ostmise ning
 - c) kasutatud kaupadega seotud kulud.

*Artikkel 23***Näitajad ja aruandlus**

1. Materiaalse puuduse vähendamist käsitlevate prioriteetide puhul kasutatakse rakendamisel tehtud edusammude seireks III lisas esitatud ühiseid väljund- ja tulemusnäitajaid. Nende prioriteetide puhul võib kasutada ka programmpõhiseid näitajaid.
2. Ühiste ja programmpõhiste tulemusnäitajate jaoks kehtestatakse võrdlusväärtused.
3. Korraldusasutused esitavad komisjonile lõppsaajate hulgas eelneval aastal läbi viidud struktureeritud uuringu tulemuste kohta kaks korda aruande, mis käsitleb ESF+ist saadud toetust ning keskendub ühtlasi nende elamistingimustele ja nende materiaalse puuduse laadile. Kõnealune uuring põhineb mudelil, mille komisjon kehtestab rakendusaktiga. Esimene aruanne esitatakse 30. juuniks 2025 ja teine 30. juuniks 2028.
4. Komisjon võtab kooskõlas artikli 38 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, milles sätestatakse lõppsaajate hulgas tehtava struktureeritud uuringu mudel, et tagada käesoleva artikli rakendamiseks ühetaolised tingimused.
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 37 vastu delegeeritud õigusakte III lisas esitatud näitajate muutmiseks, kui seda peetakse vajalikuks programmide rakendamise edenemise tõhusa hindamise tagamiseks. Sellised muudatused peavad olema proportsionaalsed, võttes arvesse liikmesriikide ja toetusesaajate halduskoormust. Käesoleva lõike kohaste delegeeritud õigusaktidega ei muudeta III lisas sätestatud andmekogumismetoodikat.

*Artikkel 24***Auditid**

Tegevuse auditid võivad hõlmata nende kõiki etappe ja jaotusahela kõiki tasandeid; ainsana ei kontrollita lõppsaajaid, välja arvatud juhul, kui riskihindamisega tehakse kindlaks konkreetne õigusnormide rikkumise või kelmuse või pettuse oht.

III OSA

EELARVE OTSEST JA KAUDSET TÄITMIST JÄRGIV RAKENDAMINE

I PEATÜKK

Tegevuseesmärgid*Artikkel 25***Tegevuseesmärgid**

EaSI haru tegevuseesmärgid on

- a) arendada kvaliteetseid võrreldavaid analüütilisi teadmisi tagamaks, et artikli 4 lõikes 1 sätestatud erieesmärkide saavutamiseks välja töötatud poliitika põhineb usaldusväärsel tõendusmaterjalil ning vastab vajadustele ja võtab arvesse probleeme ja kohalikke tingimusi;
- b) hõlbustada tõhusat ja kaasavat teabejagamist, vastastikust õppimist ja hindamist ning dialoogi artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondades, et aidata töötada välja asjakohaseid poliitikameetmeid;

- c) toetada sotsiaalset eksperimenteerimist artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondades ja suurendada nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil sidusrühmade suutlikkust valmistada ette, töötada välja, rakendada, üle kanda või võtta ulatuslikumalt kasutusele sotsiaalpoliitika vallas katsetatud uuendusi, eriti seoses kohalike sidusrühmade poolt kolmandate riikide kodanike sotsiaal-majandusliku lõimimise valdkonnas välja töötatud projektide ulatuslikuma kasutuselevõetuga;
- d) hõlbustada töötajate vabatahtlikku geograafilist liikuvust ja suurendada tööhõivevõimalusi, arendades ja pakkudes Euroopas lõimitud tööturgude arendamiseks tööandjatele ja -otsijatele konkreetseid tugiteenuseid alates värbamiseelsest ettevalmistusest kuni töölevõtmise järgse abini, et täita vabu töökohti teatavates sektorites, teataval erialadel, teatavates riikides ja piirialadel või teatavate rühmade puhul, näiteks haavatavas olukorras olevad isikute puhul;
- e) toetada sellise turukeskkonna arendamist, mis on seotud vastasutatud või kasvuetapis mikroettevõtjate mikrorahastamisega, eelkõige nende, mis on asutatud haavatavas olukorras olevate isikute poolt või mis annavad neile tööd;
- f) toetada artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondades liidu tasandi võrgustike loomist ja dialoogi asjakohaste sidusrühmadega ja nende vahel ning aidata suurendada kaasatud sidusrühmade, sealhulgas avalike tööturuasutuste, sotsiaalkindlustus- ja ravikindlustusasutuste, kodanikuühiskonna, mikrorahastamisasutuste ning sotsiaalseid ettevõtjaid ja sotsiaalmajandust rahastavate asutuste institutsioonilist suutlikkust;
- g) toetada sotsiaalsete ettevõtjate arendamist ja sotsiaalsete investeeringute turu arengut, hõlbustades avaliku ja erasektori koostööd ning fondide ja heategevuslike osaliste osalemist kõnealusel turul;
- h) anda suuniseid Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseks vajaliku sotsiaaltaristu arendamiseks;
- i) toetada riikidevahelist koostööd, et kiirendada uuenduslike lahenduste ülekandmist ja soodustada nende ulatuslikumat kasutuselevõttu, eelkõige artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondades, ning
- j) toetada asjakohaste rahvusvaheliste sotsiaal- ja tööstandardite rakendamist artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondades, et kasutada ära üleilmastumist ja liidu poliitika välismõõdet.

II PEATÜKK

Rahastamiskõlblikkus

Artikkel 26

Rahastamiskõlblikud meetmed

1. Rahastamiskõlblikud on üksnes artikli 3 lõigetes 1 ja 2, artikli 4 lõikes 1 ja artiklis 25 osutatud eesmärkide saavutamiseks mõeldud meetmed.
2. EaSI harust võib toetada järgmisi meetmeid:
 - a) analüütiline tegevus, mis on muu hulgas seotud kolmandate riikidega, eelkõige:
 - i) uuringud, uurimused, statistilised andmed, meetodikad, klassifikatsioonid, mikrosimulatsioonid, näitajad ning Euroopa tasandi vaatluskeskuste toetamine ja võrdlusanalüüs;
 - ii) sotsiaalse innovatsiooni hindamisega seotud sotsiaalne eksperimenteerimine;
 - iii) liidu õiguse ülevõtmise ja kohaldamise seire ja hindamine;
 - b) poliitika rakendamine, eelkõige järgmise puhul:
 - i) piiriülesed partnerlused, eelkõige avalike tööturuasutuste, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna vahel, ning piirialadel pakutavad tugiteenused;
 - ii) liiduulene tööjõule suunatud liikuvuskava liidu tasandil, et täita vabu töökohti seal, kus on kindlaks tehtud tööjõu nappus;

- iii) mikrorahastamisasutuste ja nende asutuste toetamine, kes rahastavad sotsiaalseid ettevõtjaid, muu hulgas segarahastamistoimingute, näiteks asümmeetriliste riskide jagamise või tehingu maksumuse vähendamise kaudu, samuti sotsiaaltaristu ja oskuste arendamise toetamine;
 - iv) riikidevahelise koostöö ja partnerluse toetamine uuenduslike lahenduste ülekandmiseks ja ulatuslikumaks kasutuselevõtuks;
- c) suutlikkuse suurendamine, eelkõige järgmise puhul:
- i) artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondadega seonduvad liidu tasandi võrgustikud;
 - ii) riiklikud kontaktpunktid, mille ülesanne on anda EaSI haru rakendamise seotud suuniseid, teavet ja abi;
 - iii) liikmesriikide või artikli 29 kohaselt EaSI haruga assotsieerunud kolmandate riikide haldusasutused, sotsiaalkindlustusasutused ja tööturuasutused, kes vastutavad tööjõu liikuvuse edendamise eest, mikrorahastamisasutused ning sotsiaalseid ettevõtjaid või muid sotsiaalse investeerimise osalejaid rahastavad asutused, samuti võrgustike loomine;
 - iv) sidusrühmad, sealhulgas sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, pidades silmas riikidevahelist koostööd;
- d) teavitamis ja levitamistegevus, eelkõige:
- i) vastastikune õpe heade tavade, uuenduslike käsitluste, analüütilise tegevuse tulemuste ja vastastikuste hindamiste tulemuste vahetamise ning võrdlusanalüüsi kaudu;
 - ii) suunised, aruanded, teabematerjalid ja meediakajastus artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondadega seotud algatuste kohta;
 - iii) teabesüsteemid, mille kaudu levitatakse artikli 4 lõikes 1 sätestatud poliitikavaldkondadega seotud tõendusmaterjali;
 - iv) nõukogu eesistujariigi üritused, konverentsid, seminarid ja teadlikkuse suurendamise alased tegevused.

Artikkel 27

Toetuskõlblikud üksused

1. Finantsmääruse artiklis 197 sätestatud kriteeriumide kohaselt on toetuskõlblikud järgmised üksused:
 - a) õigussubjektid, kelle elukoht on või mille asukoht on mõnes järgmises riigis või territooriumil:
 - i) liikmesriigis või sellega seotud ülemeremaal või -territooriumil;
 - ii) artikli 29 kohaselt EaSI haruga assotsieerunud kolmandas riigis;
 - iii) tööprogrammis nimetatud kolmandas riigis vastavalt käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 täpsustatud tingimustele;
 - b) liidu õiguse alusel asutatud õigussubjekt, või rahvusvaheline organisatsioon.
2. Õigussubjektidel, kelle elukoht või asukoht on kolmandas riigis, mis ei ole artikli 29 kohaselt EaSI haruga assotsieerunud, on võimalik erandkorras osaleda, kui see on vajalik konkreetse meetme eesmärkide saavutamiseks.
3. Õigussubjektid, kelle elukoht või asukoht on kolmandas riigis, mis ei ole artikli 29 kohaselt EaSI haruga assotsieerunud, peavad üldiselt kandma oma osalemiskulud ise.

Artikkel 28

Horisontaalsed põhimõtted

1. Komisjon tagab, et kõigi EaSI harust toetatavate tegevuste ettevalmistamise, rakendamise, seire, aruandluse ja hindamise ajal võetakse arvesse ja edendatakse soolist võrdõiguslikkust, soolõimet ning soolise perspektiivi integreerimist.

2. Komisjon võtab asjakohased meetmed, et välistada EaSI harust toetatavate tegevuste ettevalmistamise, rakendamise, seire, aruandluse ja hindamise ajal diskrimineerimine soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Eelkõige võetakse EaSI haru ettevalmistamise ja rakendamise ajal arvesse ligipääsetavust puuetega inimeste jaoks.

Artikkel 29

Kolmandate riikide osalemine

EaSI harus võivad liiduga lepingu sõlmimise teel osaleda järgmised kolmandad riigid:

- a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, kes on ühtlasi Euroopa Majanduspiirkonna liikmed, vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustele;
- b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid vastavalt nende riikide liidu programmides osalemise üldpõhimõtetele, mis on sätestatud vastavates raamlepingutes ja assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes samalaadsetes kokkulepetes, ning vastavalt eritingimustele, mis on sätestatud liidu ja nende riikide vahelistes lepingutes;
- c) muud kolmandad riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud erilepingus, millega reguleeritakse asjaomase kolmanda riigi osalemist EaSI harus, tingimusel et selle lepinguga
 - i) tagatakse õiglane tasakaal liidu programmides osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel;
 - ii) määratakse kindlaks programmides osalemise tingimused, sealhulgas eri programmide või programmiharude osamaksete kalkulatsioon, ja halduskulud;
 - iii) ei anta kolmandale riigile EaSI haruga seoses otsustusõigust;
 - iv) on kindlustatud liidu õigus tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

Käesoleva artikli esimese lõigu punkti c alapunktis ii osutatud osamakseid käsitatakse vastavalt finantsmääruse artikli 21 lõikele 5 sihtotstarbelise tuluna.

III PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 30

Liidu rahastamise vormid ja rakendamise meetodid

1. EaSI harust võib anda rahalist toetust kõigis finantsmääruse kohastes vormides, eelkõige toetuste, auhindade ja hangetena ning vabatahtlike maksetena rahvusvahelistele organisatsioonidele, mille liige liit on või mille töös ta osaleb.
2. EaSI haru rakendatakse eelarve otsest täitmist järgides, nagu on sätestatud finantsmääruse artikli 62 lõike 1 esimese lõigu punktis a, või eelarve kaudset täitmist järgides koos nimetatud määruse artikli 62 lõike 1 esimese lõigu punktis c osutatud asutuste ja organitega.

Toetuste andmisel võib finantsmääruse artiklis 150 osutatud hindamiskomisjon koosneda välisekspertidest.

3. EaSI haru kohased segarahastamistoimingud tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/523 ning finantsmääruse X jaotisega.

*Artikkel 31***Tööprogramm**

1. EaSI haru rakendatakse finantsmääruse artiklis 110 osutatud tööprogrammide alusel. Kõnealuste tööprogrammide sisu määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva määruse artiklis 25 sätestatud tegevuseesmärkidega ja artiklis 26 sätestatud rahastamiskõlblike meetmetega. Tööprogrammides esitatakse asjakohasel juhul segarahastamistoiminguteks ette nähtud kogusumma.
2. Komisjon kogub kokku tööprogramme puudutavad eksperditeadmised, konsulteerides artikli 39 lõikes 8 osutatud tööühmaga.
3. Komisjon peab soodustama koostöötet ja tagama tõhusa koordineerimise ESF+ ja muude asjaomaste liidu vahendite vahel ning ESF+ harude vahel.

*Artikkel 32***Seire ja aruandlus**

Näitajad, mille abil antakse aru artikli 4 lõikes 1 sätestatud eesmärkide ja artiklis 25 sätestatud tegevuseesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest, on esitatud IV lisas.

Tulemusaruannete süsteemiga tagatakse, et EaSI haru rakendamise ja selle tulemuste seireks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigel ajal.

Selleks kehtestatakse liidu vahendite saajatele ja asjakohasel juhul liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

*Artikkel 33***Liidu finantshuvide kaitse**

Kui kolmas riik osaleb EaSIs rahvusvahelise lepingu kohaselt vastu võetud otsuse alusel või muu õigusakti alusel, annab kolmas riik vastutavale eelarvevahendite käsutajale, OLAFile ja kontrollikoja vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks. OLAFi puhul hõlmavad need õigused õigust korraldada juurdusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi, nagu on sätestatud määruses (EL, Euratom) nr 883/2013.

*Artikkel 34***Hindamine**

1. Hindamised tehakse aegsasti, et nende tulemusi saaks kasutada otsustamisprotsessis.
2. Komisjon teeb 31. detsembriks 2024 EaSI haru vahehindamise piisava teabe alusel, mis on selle rakendamise kohta kättesaadav.

Vastavalt finantsmääruse artiklile 34 hindab komisjon programmi tulemusi, eelkõige selle tulemuslikkust, tõhusust, sidusust, asjakohasust ja liidu lisaväärtust, sealhulgas käesoleva määruse artiklis 28 osutatud horisontaalsete põhimõtete osas, ning mõõdab EaSI haru eesmärkide täitmisel tehtud edusamme kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt.

Vahehindamisel toetutakse artikli 32 alusel kehtestatud seire korra ja näitajate abil saadud teabele ja selle eesmärk on teha poliitika- ja rahastamisprioriteetides vajalikke kohandusi.

3. 31. detsembriks 2031, rakendamisperioodi lõpul, teeb komisjon EaSi haru lõpphindamise.

4. Komisjon esitab vahehindamise ja lõpphindamise tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Artikkel 35

Auditid

Auditid liidu rahalise toetuse kasutamise kohta, mille on teinud isikud või üksused, sealhulgas muud kui need, keda on selleks volitanud liidu institutsioonid või organid, on aluseks finantsmääruse artikli 127 kohasele üldisele kindlusele.

Artikkel 36

Teave, teavitamine ja avalikustamine

1. Liidu rahaliste vahendite saajad märgivad ära nende vahendite päritolu ja tagavad liidu rahastamise nähtavuse eriti meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel, andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.

2. Komisjon rakendab EaSI haru raames võetud meetmete ja saavutatud tulemustega seotud teabe- ja teavitamis-meetmeid.

EaSI harule eraldatud rahaliste vahenditega panustatakse samuti liidu poliitiliste prioriteetide edastamise institutsioonilistes sõnumites niivõrd, kuivõrd need prioriteetid on seotud artikli 3 lõigetes 1 ja 2, artikli 4 lõikes 1 ja artiklis 25 osutatud eesmärkidega.

IV OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 37

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 17 lõikes 7 ja artikli 23 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 1. juulist 2021.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 17 lõikes 7 ja artikli 23 lõikes 5 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega konsulteerib komisjon enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 17 lõike 7 või artikli 23 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 38***Komiteemenetlus eelarve jagatud täitmist järgiva ESF+ haru puhul**

1. Komisjoni abistab määruse (EL) 2021/1060 artikli 115 lõikes 1 osutatud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

*Artikkel 39***ELi toimimise lepingu artikli 163 alusel moodustatud komitee**

1. Komisjoni abistab ELi toimimise lepingu artikli 163 alusel moodustatud komitee (edaspidi „ESF+ komitee“).
2. Iga liikmesriik nimetab maksimaalselt seitsmeks aastaks ühe valitsuse esindaja, ühe töötajate organisatsioonide esindaja, ühe tööandjate organisatsioonide esindaja ja ühe asendusliikme iga liikme kohta. Liikme puudumise korral saab asendusliige automaatselt õiguse komitee tööst osa võtta.
3. ESF+ komiteesse kuulub üks esindaja igast organisatsioonist, kes esindab töötajate organisatsiooni ja tööandjate organisatsiooni liidu tasandil.
4. ESF+ komitee ja selle töörühmad, kellele on osutatud lõikes 7, võivad oma koosolekutele kutsuda sidusrühmade esindajaid, kellel ei ole hääleõigust. Nende hulka võivad kuuluda Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa Investeerimisfondi ning asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad.
5. Eelarve jagatud täitmist järgivast ESF+ harust toetuse andmisel peetakse ESF+ komiteega nõu määruse (EL) 2021/1060 artiklis 35 osutatud tehnilise abi kavandatud kasutamise üle ja muude ESF+ puudutavate küsimuste üle, mis mõjutavad strateegiate rakendamist liidu tasandil.
6. ESF+ komitee võib esitada arvamusi:
 - a) küsimuste kohta, mis on seotud ESF+ panusega Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisse, sealhulgas riigipõhiste soovitude ja Euroopa poolaastaga seotud prioriteetidega, näiteks riiklikud reformikavad;
 - b) määrusega (EL) 2021/1060 seotud ESF+ puudutavate küsimuste kohta;
 - c) ESF+iga seotud muude kui lõikes 5 osutatud küsimuste kohta, mille komisjon on talle suunanud.

ESF+ komitee arvamused võetakse vastu antud kehtivate hääle absoluutse enamusega ning neist teavitatakse Euroopa Parlamenti, nõukogu, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ning Regioonide Komiteed. Komisjon teatab ESF+ komiteele kirjalikult, millisel viisil ta on komitee arvamusi arvesse võtnud.

7. ESF+ komitee moodustab mõlema ESF+ haru jaoks töörühma.
8. Komisjon konsulteerib tööprogrammi küsimuses EaSI haruga tegeleva töörühmaga. Komisjon teatab sellele töörühmale, millisel viisil ta on nimetatud konsulteerimise tulemusi arvesse võtnud. Nimetatud töörühm tagab, et tööprogrammi küsimuses konsulteeritakse sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonna esindajatega.

*Artikkel 40***Eelarve jagatud täitmist järgivat ESF+ haru käsitlevad üleminekusätted**

Määrust (EL) nr 1304/2013 ja (EL) nr 223/2014 ning nende määruste alusel vastu võetud õigusakte kohaldatakse jätkuvalt programmide ja tegevuste suhtes, mida nende määruste alusel toetati programmitöö perioodil 2014–2020.

*Artikkel 41***EaSI haru käsitlevad üleminekusätted**

1. Määrus (EL) nr 1296/2013 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021. Viiteid määrusele (EL) nr 1296/2013 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.
2. EaSI haru rakendamise rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mida on vaja selleks, et tagada üleminek ESF+ ja määruse (EL) nr 1296/2013 alusel võetud meetmete vahel.
3. Vajaduse korral võib kanda liidu eelarvesse assigneeringuid ka pärast 2027. aastat, et katta artikli 5 lõikes 4 ette nähtud kulusid, selleks et oleks võimalik hallata meetmeid, mis ei ole 31. detsembriks 2027 veel lõpule viidud.
4. Tagasimaksud määrusega (EL) nr 1296/2013 loodud rahastamisvahenditest investeeritakse määruse (EL) 2021/523 artikli 8 lõike 1 punktis d osutatud sotsiaalvaldkonna investeringute ja oskuste poliitikaharu rahastamisvahenditesse.
5. Kooskõlas finantsmääruse artikli 193 lõike 2 teise lõigu punktiga a võib rahastamisotsuses täpsustatud igakülgset põhjendatud juhtudel ja piiratud ajavahemiku jooksul käesoleva määruse alusel toetatavaid tegevusi ja nende aluseks olevaid kulusid käsitada rahastamiskõlblikena alates 1. jaanuarist 2021, isegi kui neid rakendati ja need tekkisid enne toetustaotluse esitamist.

*Artikkel 42***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse EaSI haru suhtes alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. juuni 2021

Euroopa Parlamendi nimel
president
D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel
eesistuja
A. P. ZACARIAS

I LISA

ÜHISED NÄITAJAD: EELARVE JAGATUD TÄITMIST JÄRGIVAST ESF+ HARUST ANTAV ÜLDINE TOETUS

Isikuandmed jaotatakse soo alusel (naised / mehed / mittebinaarsed isikud ⁽¹⁾).

Kui teatavad tulemused ei ole võimalikud, ei tule nende tulemuste kohta andmeid koguda ega esitada.

Asjakohasel juhul võib esitada tegevuse sihtrühmal põhinevad ühised väljundnäitajad.

1. Inimestele suunatud tegevusega seotud ühised väljundnäitajad

1.1. Ühised väljundnäitajad osalejate kohta:

- töötud, sealhulgas pikaajalised töötud (*);
- pikaajalised töötud (*);
- tööturul eemalejäänud isikud (*);
- töötavad isikud, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad (*);
- alla 18aastaste laste arv (*);
- 18–29aastased noored (*);
- 55aastaste ja vanemate osalejate arv (*);
- põhihariduse või sellest madalama haridusega (ISCED 0–2) isikud (*);
- keskkharidusega (ISCED 3) või keskkhariduse järgse teise taseme haridusega (ISCED 4) isikud (*);
- kolmanda taseme haridusega (ISCED 5–8) isikud (*);
- osalejate koguarv ⁽²⁾.

Käesolevas punktis loetletud näitajaid ei kohaldata ESF+ist antava toetuse suhtes, mis aitab kaasa artikli 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud erieesmärgi saavutamisele, välja arvatud järgmised näitajad: „alla 18aastaste laste arv“, „18–29aastased noored“, „55aastaste ja vanemate osalejate arv“ ja „osalejate koguarv“.

Kui andmeid kogutakse registritest või samaväärsetest allikatest, võivad liikmesriigid kasutada riigisiseseid määratlusi.

1.2. Muud ühised osalejate väljundnäitajad on:

- puuetega osalejad (**);
- kolmanda riigi kodanikud (*);
- teise riigi taustaga isikud (*);
- vähemused (sealhulgas tõrjutud kogukonnad, näiteks romad) (**);
- kodutud või eluasemeturul tõrjutud isikud (*);
- osalejad maapiirkondadest ^(*) ⁽³⁾.

Andmete kogumine on vajalik üksnes siis, kui see on kohaldatav ja asjakohane.

Punktis 1.2 loetletud näitajate väärtusi saab kindlaks määrata toetusesaaja esitatud teadlike hinnangute põhjal.

Punktis 1.2 loetletud näitajate suhtes võivad liikmesriigid kohaldada riigisiseseid määratlusi, välja arvatud järgmised näitajad: „kolmanda riigi kodanikud“ ja „osalejad maapiirkondadest“.

⁽¹⁾ Vastavalt liikmesriigi õigusele.

⁽²⁾ Nimetatud näitaja arvutatakse automaatselt tööhõiveseisundiga seotud ühiste väljundnäitajate põhjal, välja arvatud ESF+ist antav toetus, mis aitab kaasa artikli 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud erieesmärgi saavutamisele, mille korral tuleb teatada osalejate koguarv.

⁽³⁾ Seda näitajat ei kohaldata ESF+ist antava toetuse suhtes, mis aitab kaasa artikli 4 lõikes 1 sätestatud erieesmärgi saavutamisele.

2. Üksuste ühised väljundnäitajad

Üksuste ühised väljundnäitajad on:

- riigi, piirkonna või kohaliku tasandi toetatavate haldusasutuste või avalike teenuste arv;
- toetatavate mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, sealhulgas ühistute ja sotsiaalsete ettevõtjate arv.

Kui andmeid kogutakse registritest või samaväärsetest allikatest, võivad liikmesriigid kasutada riigisiseseid määratlusi.

3. Ühised koheste tulemuste näitajad osalejate kohta

Ühised koheste tulemuste näitajad osalejate kohta on:

- pärast programmist lahkumist tööd otsima asunud osalejad (*);
- pärast programmist lahkumist haridust või koolitust saama asunud osalejad (*);
- pärast programmist lahkumist kutsekvalifikatsiooni omandama asunud osalejad (*);
- pärast programmist lahkumist tööle läinud, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsema asunud osalejad (*).

Käesolevas punktis loetletud näitajaid ei kohaldata ESF+ist antava toetuse suhtes, mis aitab kaasa artikli 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud erieesmärgi saavutamisele.

Kui andmeid kogutakse registritest või samaväärsetest allikatest, võivad liikmesriigid kasutada riigisiseseid määratlusi.

4. Ühised pikemaajaliste tulemuste näitajad osalejate kohta

Ühised pikemaajaliste tulemuste näitajad osalejate kohta on:

- kuue kuu jooksul pärast programmist lahkumist tööle läinud, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsema asunud osalejad (*);
- osalejad, kelle olukord tööturul on kuue kuu jooksul pärast programmist lahkumist paranenud (*).

Käesolevas punktis loetletud näitajaid ei kohaldata ESF+ist antava toetuse suhtes, mis aitab kaasa artikli 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud erieesmärgi saavutamisele.

Kui andmeid kogutakse registritest või samaväärsetest allikatest, võivad liikmesriigid kasutada riigisiseseid määratlusi.

Ühised pikemaajaliste tulemuste näitajad osalejate kohta esitatakse 31. jaanuariks 2026 kooskõlas määruse (EL)2021/1060 artikli 42 lõikega 1 ja lõplikus tulemusaruandes, millele on osutatud nimetatud määruse artiklis 43.

Miinimumnõude kohaselt peavad ühised pikemaajaliste tulemuste näitajad osalejate kohta tuginema representatiivsele osalejate valimile artikli 4 lõike 1 punktides a–k sätestatud erieesmärkide raames. Valimi sisemine kehtivus tagatakse selliselt, et andmeid saaks üldistada erieesmärgi tasandil.

(*) Vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõikele 1 on esitatud andmed isikuandmed.

(**) Esitatud andmed hõlmavad isikuandmete eriliiki, millele on osutatud määruse (EL) 2016/679 artiklis 9.

II LISA

ESF+ MEETMETE ÜHISED NÄITAJAD, MIS ON SUUNATUD ARTIKLI 4 LÕIKE 1 PUNKTIS L SÄTESTATUD ERIEESMÄRGI
RAAMES ENIM PUUDUST KANNATAVATE ISIKUTE SOTSIAALSELE KAASAMISELE KOOSKÕLAS ARTIKLI 7 LÕIKE 5
ESIMISE LÕIGUGA

Isikuandmed jaotatakse soo alusel (naised / mehed / mittebinaarsed isikud ⁽¹⁾).

1. Inimestele suunatud tegevusega seotud ühised väljundnäitajad

1.1. Ühised väljundnäitajad osalejate kohta on:

- osalejate koguarv;
- alla 18aastaste laste arv (*);
- 18–29aastaste noorte arv (*);
- 65aastaste ja vanemate osalejate arv (*).

Punktis 1.1 loetletud näitajate väärtusi saab kindlaks määrata toetusesaaja esitatud teadlike hinnangute põhjal.

1.2. Muud ühised väljundnäitajad on:

- puuetega osalejad (**);
- kolmanda riigi kodanikud (*);
- teise riigi taustaga osalejate, (*) vähemuste (sealhulgas tõrjutud kogukondade liikmed, näiteks romad) hulka kuuluvate inimeste arv (**);
- kodutud või eluasemeturult tõrjutud isikud (*).

Andmete kogumine on vajalik üksnes siis, kui see on kohaldatav ja asjakohane.

Punktis 1.2 loetletud näitajate väärtusi saab kindlaks määrata toetusesaaja esitatud teadlike hinnangute põhjal.

(*) Vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõikele 1 on esitatud andmed isikuandmed.

(**) Esitatud andmed hõlmavad isikuandmete eriliiki, millele on osutatud määruse (EL) 2016/679 artiklis 9.

(1) Vastavalt liikmesriigi õigusele.

III LISA

ESF+ist ANTAVA TOETUSE ÜHISED NÄITAJAD MATERIAALSE PUUDUSE VASTU VÕITLEMISEKS

1. Väljundnäitajad

1.1. Jagatud toidu ja kauba rahaline koguväärtus:

1.1.1. toiduabi koguväärtus ⁽¹⁾;

1.1.1.1. kodututele mõeldud toidu rahaline koguväärtus;

1.1.1.2. muudele sihtrühmadele mõeldud toidu rahaline koguväärtus;

1.1.2. jagatud kauba koguväärtus ⁽²⁾;

1.1.2.1. lastele mõeldud kauba rahaline koguväärtus;

1.1.2.2. kodututele mõeldud kauba rahaline koguväärtus;

1.1.2.3. muudele sihtrühmadele mõeldud kauba rahaline koguväärtus.

1.2. Jagatud toiduabi üldkogus (tonnides) ⁽³⁾,

1.2.1. sellise toidu osakaal, mille puhul maksti programmist üksnes transpordi-, jagamis- ja ladustamiskulud (%);

1.2.2. ESF+ kaasrahastatud toidu osakaal toetusesaajatele jagatud toidu üldkoguses (%).

Punktides 1.2.1 ja 1.2.2 loetletud näitajate väärtused määratakse kindlaks toetusesaaja esitatud teadlike hinnangute põhjal.

2. Ühised tulemusnäitajad

2.1. Toiduabi lõppsaajate arv

— alla 18aastaste laste arv,

— 18–29aastaste noorte arv,

— naiste arv,

— 65aastaste ja vanemate lõppsaajate arv,

— puuetega lõppsaajate arv (*),

— kolmanda riigi kodanike arv (*),

— teise riigi taustaga isikutest ja vähemustesse (sealhulgas tõrjutud kogukonnad, näiteks romad) kuuluvatest isikutest lõppsaajate arv (*),

— kodututest isikutest või eluasemeturult tõrjutud isikutest lõppsaajate arv (*).

2.2. Materiaalse toetuse lõppsaajate arv

— alla 18aastaste laste arv,

— 18–29aastaste noorte arv,

— naiste arv,

— 65aastaste ja vanemate lõppsaajate arv,

— puuetega lõppsaajate arv (*),

— kolmanda riigi kodanike arv (*),

— teise riigi taustaga isikutest ja vähemustesse (sealhulgas tõrjutud kogukonnad, näiteks romad) kuuluvatest isikutest lõppsaajate arv (*),

— kodututest isikutest või eluasemeturult tõrjutud isikutest lõppsaajate arv (*).

2.3. Elektroonilisi vautšereid või kaarte saavate lõppkasutajate arv

— alla 18aastaste laste arv,

— 18–29aastaste noorte arv,

⁽¹⁾ Neid näitajaid ei kohaldata toiduabi puhul, mida antakse kaudselt vautšerite või kaartide kaudu.⁽²⁾ Neid näitajaid ei kohaldata kauba puhul, mida antakse kaudselt vautšerite või kaartide kaudu.⁽³⁾ Neid näitajaid ei kohaldata toiduabi puhul, mida antakse kaudselt vautšerite või kaartide kaudu.

- 65aastaste ja vanemate lõppsaajate arv,
- naiste arv,
- puuetega lõppsaajate arv (*),
- kolmanda riigi kodanike arv (*),
- teise riigi taustaga isikutest ja vähemustesse (sealhulgas tõrjutud kogukonnad, näiteks romad) kuuluvatest isikutest lõppsaajate arv (*),
- kodututest isikutest või eluasemeturult tõrjutud isikutest lõppsaajate arv (*).

Punktis 2 loetletud näitajate väärtused määratakse kindlaks toetusesaaja esitatud teadlike hinnangute põhjal.

(*) Kasutada võib riigisiseseid määratlusi.

IV LISA

EaSI HARU NÄITAJAD

EaSI haru näitajad

- analüütiliste tegevuste arv,
- teabejagamise ja vastastikuse õppega seotud tegevus,
- sotsiaalse eksperimenteerimisega seotud tegevuste arv,
- suutlikkuse suurendamise ja võrgustike loomisega seotud tegevuste arv,
- sihipärastest liikuvuskavadest toetatud töökohtade arv.

Andmeid näitaja „Sihipärastest liikuvuskavadest toetatud töökohtade arv“ kohta kogutakse üksnes iga kahe aasta tagant.
